

Titovo tekmovanje

Trimesečno Titovo tekmovanje vključuje delo na vseh področjih — od industrije, kmetijstva, obnove pa do aparata oblasti itd. Prav zato je važno, da že v samem početku tekmovanja primemo vse organizacije in podjetja naravno za delo. Sicer so že poslani od vseh strani tekmovalni načrti, vendar je treba pri tem imeti pred očmi velike izkušnje tekmovanja, katere so bile dosežene v prvomajskem tekmovanju, pri nas, zlasti pa v Jugoslaviji.

Če pogledamo rezultate prvomajskega tekmovanja v industriji, potem vidimo, da v industriji ne gre samo za zvišanje produkcije, temveč da je pri tej osnovni nalogi — zvišati produkcijo — treba imeti nenehno pred očmi kvaliteto proizvodov, maksimalno izrabljanje surovin, čiščenje strojev ali boljše izboljšanje strojev s pravo metodo dela, in šele v tej zvezi postaviti norme dela, katere ne bodo delale samo za čas tekmovanja, temveč bodo po končanem tekmovanju ostale pravilo v naših industrijskih obratih. V prvomajskem tekmovanju je bil prav temu dan premajhen poudarek.

V industriji se v tem razvoju postavlja tudi posebno vprašanje lastne obnove in pa podpore splošni obnovi naših vasi. Naši delavci so poleg tekmovanja v tovarnah, rudnikih in ostalih obratih posvetili že na mnogih mestih veliko pažnjo za aktivno podporo pri obnavljanju porušeni vasi. Brez dvoma se bodo sijajnemu vzgladu idrijskih rudarjev in Idrijskega sploha, kateri so prevzeli obnovo vasi Vojsko, pridružili še ostali delavci. Mnogi so že postavili svoje obveze, tako na primer delavci lesne industrije itd.

Po dosedanjih izkušnjah je posebno važno to, da delavci in uprave podjetij na skupnih sestankih obravnavajo uspehe tekmovanja s tem, da kritično ocenjujejo še storjeno delo in na osnovi tega izboljšajo nadaljnji potek tekmovanja ne samo v svojem podjetju, temveč da prav te izkušnje dajo tudi drugim obratom.

Tekmovanje v industriji ima torej dva glavnata prava:

1. doseg proizvodnje na osnovi gori izenačenih stvari.
2. prispevati k povišanju sredstev za obnovo porušeni vasi, bodisi z denarjem ali pa z delovno silo, z izvajanjem udarniških nedej.

Tekmovanje v obnovi porušeni vasi zahteva prav tako načrtnega dela — to se posebno sedaj, ko je naše okrožje dobilo fond za obnovo, kateri je te dni razdeljen na poedine obnovitvene zadruge. Glavna smer tekmovanja pri obnovi porušeni vasi mora biti ta, da bomo z obnovitvenim fondom, ki nam je na razpolago, čim več zgradili. To bomo dosegli na ta način, da obnovitvene zadruge dobijo denar uporabljajo za najnujnejše, to je za material, katerega je treba na vsak način kupiti in pa za plačevanje specializiranega delavstva (zidarji itd.). Vse drugo pa moramo storiti z organizacijo prostovoljnega dela, za katerega so se naše množice že obvezale s tem, ko so že do sedaj s prostovoljnimi delom pri obnovi dosegle odlične rezultate. Prav ti rezultati nam niso pokazali samo poizkušnje strani s tem, da je bilo delo brezplačno, temveč veliko iniciativno ljudstva pri zbiranju gradbenega materiala (apna, zbiranje opeke-zidake iz ruševin, železje itd.), kar je na izdatkih ogromno prisledilo.

Tekmovanje pri obnavljanju porušeni vasi je danes naloga vseh političnih organizacij! Še več! Političnim organizacijam pripada tu vodilna vloga. Politične organizacije morajo storiti vse, da delo pri obnovi poteka res koordinirano s tehničnimi bazami in obnovitvenimi zadrugami in da se o okoliščini tega pravilno razdeli delo. Tehnične baze so skupaj z obnovitvenimi zadrugami naredile za obnovo vasi nove načrte. Važno je, da se prav pri teh načrtih takoj upošteva to, kar se lahko doseže s prostovoljnimi in udarniškim delom ter da se takoj nato res v celoti dela. Tehničnim bazam brez dvoma pripada strokovno vodstvo, obnovitvenim zadrugam nabava materiala in povečanje vseh ostalih sredstev ob podpori političnih organizacij, množič-

Vse sile bomo dali za to, da čim prej obnovimo Primorsko

Ljubljeni tovariš Tito, obljublamo vam

Čujete našo pesem, ki odmeva po Primorju, čaka nas delo, čaka dom požgan, čujete klice mladih brigad, hej, tovariši, zdaj na delo vsi! Čujete odmeve sekir, ki belijo ponosna debla, čujete neizprosno pesem kram-pov, ki bijejo ožgane ruševine, ali vidite dolge kolone neustrašnih ljudi, ki zidajo, gradje, ali čutite žgoči dihi apnenic in opekarn, polna čela, vedno smejočih se ljudi!

To je pesem dela; pesem obnove, pesem svobodnih primorskih ljudi, ki si z neutrudljivimi rokami, virom neizčrpnih zakladov, grade nove domove, ceste, tovarne, mostove. In vsi ti tisoči delovnih ljudi hočejo z delom pokazati, kako ljubijo to, kar so si s krevjo priborili, kako ljubijo svojo domovino Jugoslavijo, kako ljubijo mir in delo. In temu svojemu požrtvovalnemu in plemenitemu snovanju so primorski ljudje nadeli ime: Titovo tekmovanje.

Na dan svojega velikega praznika 25. maja so se zbrali in zapisali: Ljubljeni tovariš Tito, obljublamo vam. In težke roke delavcev, kmetov in ljudske inteligence so pisale obveze, obveze Titu, kaj bo Primorska v treh mesecih napravila, zgradila in obnovila. Čepovam, Lokre, Vojsko, Ščarje, Cesta, Brkini itd. Te sledove fašističnega uničevanja bodo odpravili. In še in še! Za Tita, za Jugoslavijo.

In kako smešni so ti isti, res meštarsko smešni, ki bi radi delili primorsko ljudstvo, primorsko zemljo. Ne, naši ljudje ne grade svojih domov za nove poze, zato proč roke od naših tal, vi, ki rentile o demo-

ne organizacije pa pri takem načinu organizacije dela potem lahko izvedejo mobilizacijo brezplačne delovne sile.

Pravilna organizacija vsega dela pri obnovi bo čisto gotovo prinesla odlične rezultate. Ko imamo pred očmi rezultate, moramo že sedaj vedeti, da mora celotna vrednost dela obnove najmanj štirikrat presegati kredit, ki ga dobijo obnovitvene zadruge. Zato je važno, da imajo vsi načrti pred očmi ta cilj. Okrožna tekmovalna komisija, katere je sestavljena iz predstavnikov vseh političnih organizacij, pokrajinskega gradbenega podjetja in tehničnih baz, bo poedinim vsem in okrajem poslale načrte v nekaterih primerih tudi ornita z obrazložitvijo, če v glavnem ne odgovarjajo gornjim dejstvom. Pripomniti pa je treba, da je večina načrtov dobrih in da ne vstijo v zrak, temveč da je iz njih lepo razviden način, po katerem bodo postavljeni načrti doseženi.

Pri kmetijstvu ima tekmovanje smer, čim boljše sprovedbe statistike o posevku, nadalje izvedbo žetve in mlače in pospravljanja poljskih pridelkov sploh, kakor tudi storiti korak naprej

meri k delovnim naporom jugoslovanskih narodov za boljšo bodočnost naše skupne domovine Jugoslavije. V teh svojih pozdravnih pismih je primorsko ljudstvo poslalo maršalu Titu obljubo, da bodo napravili vse za izboljšanje življenja našega delovnega ljudstva.

Deločni polet ljudstva cone B se nikakor ni ustavil ob demarkacijski čr: ampak je zajel vso Julijsko krajino, tudi tiste, po coni A, po Trstu in Gorici ter Trbiču, ki morajo še danes križem rok gledati požgane domove, sledove fašističnega besnenja po naši zemlji, ker se jim ne dozvoli obnove. In ta polet ni ugasnil, ampak je podvojil borbene napore naših ljudi zato, da se že vendar enkrat preneha s krivicami nad najzvestejšim zaveznikom v borbi proti fašizmu, nad primorskim ljudstvom. In v tej borbi je primorsko ljudstvo tako strnjeno, enotno, tako močno in silno in pozna pri vsem svojem snovanju, borbi in delu eno samo, silno zahtevo: Hočemo k Jugoslaviji.

In vse to je ljudstvo v coni B napisalo v svojih obvezah svojemu dragemu maršalu Titu in tej svoji borbi za priključitev dalo ime najboljšega borca za pravo svobodo Julijske krajine, najzvestejšega zagovornika pravic primorskega ljudstva, učitelja ljudstva v borbi, ime svojega ljubljene maršala Tita.

Oddelek za gradnje pri Poverjeništvu je izdelal načrt

Obnovili bomo 300 stanovanjskih hiš, s skupno pozidano površino 15.000 m², obnovili bomo 300 gospodarskih poslopij s skupno površino 21.000 m², nadalje 10 šolskih poslopij. Poleg tega bomo zgradili 4 mostove v skupni dolžini 39 metrov in sicer v Stopniku, na Lijaku, na Rižani in na cesti Zelin—Idrija. Obnovili bomo dva večja propusta v skupni dolžini 9 metrov, in sicer na cesti Sv. Lucija—Podbrdo in Črni vrh—Godovič. Obnovili bomo 5 podpornih zidov v skupni dolžini 92 metrov,

pri izboljšanju sistema poljedelskega dela, pri čemer bo brez dvoma dan velik poudarek tudi vinogradništvu. — Drugo vprašanje v okviru kmetijstva pa je živinoreja, koder je treba storiti vse, da se poveča število glav goveje živine, kakor tudi konj v predelih, kateri so bili od vojne opustošeni. Jasno je, da je to vprašanje v tesni zvezi z gnojnim stanjem prizadetih kmetov, toda če upoštevamo dejstvo, da imajo od vojne manj prizadeti okraj v nekaterih primerih v poedinih vaseh pre-sežke z ozirom na predvojno število glav živine, potem naj to trimesečno tekmovanje v samem okrožju to stanje izboljša.

Lahko bi se mnogo govorilo o načinu tekmovanja, dalje o tem, kje naj se tekmovanje vrši, toda sedaj so tu omenjene le njegove glavne smernice. Izkušnje same bodo povedale, kje je treba bolj poprijeti, in kakšne so pri tem napake. Zato je važno, da podjetja, obnovitvene zadruge in politične organizacije o poteku tekmovanja konkretno poročajo, poročajo o uspehih in težavah.

Okrožni tekmovalni komitet.

kjer ima ljudstvo oblast v rokah, kjer ni črne policije v coni B. In ob istem času dajejo prav enak pečat tudi ljudje tam v coni A, kjer ne morejo še ustvarjati in delati, pečat neizprosne borbe zato, da bo to ljudstvo doseglo svojo pravico, da bo priključeno k novi Titovi Jugoslaviji.

Deločni polet ljudstva cone B se nikakor ni ustavil ob demarkacijski čr: ampak je zajel vso Julijsko krajino, tudi tiste, po coni A, po Trstu in Gorici ter Trbiču, ki morajo še danes križem rok gledati požgane domove, sledove fašističnega besnenja po naši zemlji, ker se jim ne dozvoli obnove. In ta polet ni ugasnil, ampak je podvojil borbene napore naših ljudi zato, da se že vendar enkrat preneha s krivicami nad najzvestejšim zaveznikom v borbi proti fašizmu, nad primorskim ljudstvom. In v tej borbi je primorsko ljudstvo tako strnjeno, enotno, tako močno in silno in pozna pri vsem svojem snovanju, borbi in delu eno samo, silno zahtevo: Hočemo k Jugoslaviji.

In vse to je ljudstvo v coni B napisalo v svojih obvezah svojemu dragemu maršalu Titu in tej svoji borbi za priključitev dalo ime najboljšega borca za pravo svobodo Julijske krajine, najzvestejšega zagovornika pravic primorskega ljudstva, učitelja ljudstva v borbi, ime svojega ljubljene maršala Tita.

Vipavski okraj se je obvezal, da bo napravil sledeče

Vipavski okraj je v svojih obvezah za Titovo tekmovanje napisal: Obnovili bomo 50 hiš. To bomo dosegli na sledeč način: Napravili bomo 3 apnenice v Stjaku, Kolku in Predmeji, za to porabili 15.000 prostovoljnih ur in prihranili 60.000 lir za delo. Napravili 1500 m³ peska v času 13.600 prostovoljnih ur in prihranili s tem 36.000 lir. Za očiščenje ruševin bomo porabili 1500 prostovoljnih ur, za pripravo kamenja in drugega materiala 3000 ur. 50 zidarjev bo opravilo 4500 prostovoljnih ur in s tem prihranilo 1.500.000 lir, delavci bodo opravili prav tako 4500 ur in prihranili 1 milijon lir. Pri postavljanju strešnih stebrov bomo porabili 2000 prostovoljnih ur in prihranili 12.000 lir, za mizarsko delo bomo opravili 1800 prostovoljnih ur in prihranili 60.000 lir. Za razna strokovna dela bomo opravili 2000 prostovoljnih ur in prihranili 500.000 lir. Pri sekanju lesa in tesanju slednjega in prevažanju bomo porabili 1000 prostovoljnih

ur—Št. Peter—Rjbnica v dolžini 22 kilometrov. Asfaltno cestišče bomo izboljšali na cesti Planina—Postojna—Senadole—Ajševica, Razdrto—Ribnica—Ilirska Bistrica—Rupa. Popravili bomo cestne stroje in pluge, s čimer bomo prihranili 600.000 lir. Izboljšali vipavski vodovod za 50 odstotkov in sicer s samimi popravili na vodovodu in priključitvi novih izvirov. Uredili bomo vzdrževanje viteljskega, hubeljskega, nanoškega, čepovanskega in obeh istrskih vodovodov, izboljšali in uredili pet vodnjakov in pet kapnic, uredili vzdrževanje regulacijskih in melioracijskih naprav, izboljšali hidrografske službo pri opazovanju in poročanju za 50 odstotkov, za isto višino odstotkov bomo povečali strokovno izpopolnitev cestarskega osebja, uredili obstoječe vodomerske postaje in napravili tudi nove, izpopolnili mrežo obnovitvenih zadrug z ustanovitvijo štirih novih, zajeli v obnovitvene zadruge v času tekmovanja najmanj 80 odstotkov pogorelcev.

V času tekmovanja bomo opravili naslednja prostovoljna dela: za obnovo porušeni vasi 500.000 ur in tako prihranili 15 milijonov lir, za obnovo cest in cestnih objektov 60.000 ur in prihranili 1 milijon 800 tisoč lir; za obnovo vodovodnih naprav bomo napravili 400 prostovoljnih ur, s čimer bomo prihranili 120.000 lir, za obnovo šol in javnih zgradb 210.000 ur, s čimer bomo prihranili 63.000 lir.

Organizirali bomo sedem tečajev za administrativno usposabljanje obnovitvenih zadrug. Naše obnovitvene zadruge bodo same pripravile naslednje količine gradbenega materiala: 700 q apna, 20.005 m³ peska in gramoza, 6000 m³ kamna, 600.000 kosov opeke, 500.000 strešnikov, 4000 m³ tesanega lesa in 2000 m³ rezanega lesa.

ur, tako da bomo za skupno obnovo 50 hiš porabili 57.900 prostovoljnih delovnih ur in tako prihranili 4 milijone 648 tisoč lir.

Nadalje bodo Vipavci obnovili šole v Gočah, Brjah, Stjaku in Colu in za to delo porabili 9000 prostovoljnih ur.

Poleg tega bo ajdovski okraj zbral 3.600.000 lir prostovoljnega fonda za obnovo. Organizirali bodo udarniški bataljon, ki bo štel 35 tovarišev. Članstvo obnovitvenih zadrug bodo dvignili za 500 odstotkov, kar bo doprineslo 1.080.000 lir. Za obnovo potrebna živila bodo nabrali v skupni količini 50 q.

Nadalje se se v Ajdovskem okraju obvezali, da bodo znižali obratne stroške za 10 odstotkov, ceno proizvodov prav tako za 10 odstotkov, dvignili produktivno kapaciteto proizvodov za 3 odstotke in kvaliteto slednjih za 10 odstotkov. Nabavili 3 tovrne avtomobile, zgradili 3 avto-

Nadaljevanje na 2. strani.

Fizikulturniki prihajajo na telovadnico. — Pogled na del množice manifestantov v Kopru. — Žene iz Koštabone so prišle v Koper na manifestacijo v svojih slikovitih narodnih nošah.

Samo na zemljevidih se lahko nekaznovano vrše krivice

Primorsko ljudstvo je povedalo 25. maja, da je zanj življenje samo v Titovi Jugoslaviji

Lahko brez nadaljnega trdimo, da je bil praznik rojstnega dne maršala Tita na Primorskem tako svečano proslavljen, kot še doslej noben praznik. Tisoč in tisoč Primorcev so ta dan dvignili en sam klic: Tita, mi smo tvoji, Primorska te kliče! Od vseh strani so ljudje, celo poedinci, naslavljali na ljubljeno maršala Tita pisma z izrazi globoke udanosti, ljubezni in trdne volje, vztrajati do popolne zmage za svobodo v Titovi Jugoslaviji. Kmetica Levpušek Franciška iz Leppe je napisala: Zvečer so zagoreli po naših gričih kresovi, tudi v naši vasi so goreli, tudi me žene smo jih pripravile, nismo hotele zaostajati. Ti plameni naših kresov so pokazali spoštovanje do vas — maršal Tita. Kakor šviga plamen naših kresov, tako gori tudi v naših srečnih plamen ljubezni do Vas, tovariš Tita, in do naše prave domovine Jugoslavije. In prav tako gorijo naše želje, želje Primorcev po združitvi z našimi brati v Titovi Jugoslaviji! Pred temi plameni, pred tem ognjem naj se strezni vsak, kdor v fa-

šistični požrešnosti iztega svoje kremplice, da bi nas odtrgal od naše domovine, ker mi se hočemo braniti in mi ne prenehamo, še več, tudi iz naših tal bomo iztrebili plevel vseh bivših fašistov in protiljudskih zajedalcev! — Prav tako nam je pisala tovarišica Slavica Kokosar iz Gorenjega Lokveca: »Prav lepo vas prosim, napišite v naše časopise, da pošljim Titu pozdrave. Titov rojstni dan je naš največji praznik. Počujte vsem, da so na predvečer Titovega rojstnega dne gorela tudi naša srca, kakor kresovi na Gorenjem Lokvecu.« — Tako je občutil vsak poedinec in takih poedincev je bilo na tisoče, desetisoče. Zato je bila povsod manifestacija izliv ljudske težnje, ljudske volje in zahteve, zato so tako žareli obrazi naših mater, naših delavcev in kmetov, zato je tako veselo odmevala pesem in zato je bila tako svarična vsaka beseda, ki so jo ti ljudje izrekli proti našim sovražnikom: Proč s črtami, proč s krivicami, hočemo Trst, hočemo Gorico, ker hočemo samo svoje!

Samo po zemljevidih se lahko nekaznovano piše krivične črte

Na predvečer velikega praznika je zaživel Koper. Meščani so se zbrali k bakladi, vsa obala je gorela v eni sami luči. To je bil klic Istre, da gore tu srca za Jugoslavijo, za Tita. Množica manifestantov z baklami je prepevala in vzklikala: »Maršal Tita, bratstvo Italijanov in Slovencev, pravi domovini delovnega ljudstva — Jugoslaviji, krenila po koprskih ulicah, ki so bile vse okrašene z zastavami. Sprevod se je vil po vseh ulicah, da, tudi po tistih ozkih koprskih ulicah, kjer prebivajo siromašni ribiči, da so tudi njihovi domovi bili deležni zanosnega klica vsega poštenega koprškega prebivalstva: Hočemo Jugoslavijo!

Na dan samega praznika so se začele zgrinjati v mesto množice z vseh delov okraja: kmetje z bližnjih vasi, ribiči od Valdolte do Portoroža, žene v narodnih nošah in vsi ti z brezštevilnim morjem zastav in Titovih slik. Sredi dopoldneva se je iz petih strani začela viti na trg, Titov trg, silna množica ljudi. Pet sprevodov in vendar ena sama tako veličastna reka živih, ustvarjalnih sil delovnega ljudstva. 15.000 manifestantov je napolnilo prostorni trg, polne pa so bile še vse stranske ulice, trg jih ni mogel sprejeti. In v tem trenutku si čul med vzkliki navdušenja tudi klice: »Sedaj naj pridejo reakcionerji, sedaj naj pridejo tisti, ki nočejo verjeti, žigava je Istra, žigav je Trst,

žigav je Koper — in zvedeli bodo voljo ljudstva! Godbe so igrale in pevski zbori so peli udarne pesmi.

V imenu okrajnega tajništva Slovensko-italijanske antifašistične unije je manifestante pozdravil tovariš Petek, nato pa sta spregovorila tovariš Jaksetič in tov. Albreht, ki sta v svojih govorih naglasila, da so v imenu maršala Tita posebjene težnje istrskega ljudstva in vse Julijske Krajine. Tov. Jaksetič je predvsem živo prikazal sliko borbe jugoslovanskih narodov in jo primerjal z borbo tržaškega proletariata, kateremu se danes prizadaja nešteto krivic. Toda naše ljudstvo ne popušta, preveč je žrtvovalo za svojo svobodo. Nato so spregovorili še zastopniki vojske, italijanski in slovenski predstavniki OF in SIAU. Množica manifestantov pa je bila en sam pozdrav, pozdrav maršalu Titu, in ena sama trdna zahteva, zahteva po priključitvi k Jugoslaviji. Mala pionirka je deklarirala pesem o Titu, godbe so igrale narodne pesmi, pevski zbori pa so zapeli pesem o svobodi.

Popoldne so nastopili fizikturniki iz koprškega okraja, okrog 1000 po številu. Nato so zapeli združeni pevski zbori celo vrsto pesmi. Po končanem fizikturnem nastopu pa so odšle urejene vrste fizikturnikov po ulicah Kopa in manifestirale za Tita, za Jugoslavijo.

Iz krvi rdeče

Okraj Herpelje - Kozina je svečano proslavil praznik rojstva maršala Tita. Na predvečer so goreli ogromni kresovi in obliki zvezd in Titovega imena po vseh gričih v okraju. Vsaka vas je ta dan proslavljala in 25. maja so se zbrale tudi v Kozini množice ljudi. Zvečer pa je bila v prostorih Dijaškega doma slavnostna akademija, katere se je udeležilo tudi okoliško prebivalstvo, tako da je bila dvorana premajhna. Na tej akademiji so kozinski prosvetarji

uprizorili kolektivno dramsko reportažo »Iz krvi rdeče«. Da, iz krvi rdeče je zrasla naša nova Jugoslavija, je zrasla Jugoslovanska armada, je zrasel naš Tita, smo zrasli svobodni Primorci. S to dramsko uprizoritvijo so hoteli povedati Kozinčani, da niso pozabili na borbo, na žrtve, in da bodo nadaljevali borbo ob strani našega maršala Tita do dokončne zmage, do priključitve Julijske Krajine k Jugoslaviji!

Nadaljevanje s 1. strani.

čakalnice in sicer v Sempasu, Ajdovščini in Vipavi, obnovili železniško telefonsko progo Ajdovščina-Batuje, izboljšali telefonsko zvezo za 20 odstotkov, nadalje bodo postavili stiskalnico za predelavo sadja, napravili 50 čebrov za namakanje sadja, uredili mehanično delavnico za popravilo traktorjev v Ajdovščini. V Sempasu bodo zgradili mlin za koruzo, kovinarji bodo porabili dvomesečni dopisniki tečaj za dvig strokovne izobrazbe obnovitvenih referentov pri KNOO in pripravili dva tečaja za vajence gradbene stroke. Okrajna ljudska univerza bo imela po vaseh 108 predavanj v sledečih vprašanjih: živinoreja, vinarstvo, čebelarstvo, sadjar-

stvo, zemljiške knjige, literatura in zgodovina. Pripravili bodo 12 strokovnih tečajev. Združili bodo tri KNOO, vsak mesec se bodo vršili redni zbori volivcev in 14dnevno redne seje. V vseh KNOO bodo uredili administracijo in uvedli enak delovodnik. Dvignili članstvo gospodarske zadrage za 300, postavili tri podružnice v Sempasu, Lokaveu in Gorenji Branici, postavili bodo okrajno mesarsko podružnico v okviru nabavno-prodajne zadrage v Ajdovščini. Previše žita bodo oddali stodoletno, za žetev pa napravili 2000 prostovoljnih delovnih ur. Nadalje bodo utrdili svoje organizacije, prosvetna društva in dvignili število naročnikov za naše časopise.

Tudi nameščenci nočejo zaostajati za delavci

Naši nameščenci nikakor nočejo zaostajati za delavci in kmeti, ampak hočejo v pravem delovnem bratstvu dosegati svojega vzornika požitvalnega delavca. Zato so se uslužbenci pri gradbenem odseku PPNOO obvezali, da v času trimesečnega tekmovanja napravijo sledeče:

Brezplačno bodo izdelali 63 narčtov, 1799 strokovno tehničnih prostovoljnih ur, kar predstavlja vred-

nost 80.955 lir, nadalje 12.398 delavskih prostovoljnih ur, kar predstavlja vrednost 397.736 lir. Končno bodo prispevali v obnovitveni fond v gotovini 184.400 lir. Poleg tega prevzamejo nadzorstvo nad izvedbo vsega tehničnega dela v našem okrožju.

S svojo obvezo pozivajo uslužbenci gradbenega oddelka vse uslužbenice in nameščence v Vzhodno-primorskem okrožju na tekmovanje.

Vzhodno primorsko okrožje napoveduje tekmovanje oblastnemu odboru za Hrvatsko Istro in Reko

In take načrte so izdelali vsi naši okraj in začeli z delom. Nadaljnje načrte bomo objavljali v prihodnjih številkah. Poleg tega pa je okrožno tekmovalni komitet za Vzhodno Primorsko napovedal oblastnemu odboru

Enotnih sindikatov za Hrvatsko, Istro in Reko tekmovanje. Napoved tekmovanja se glasi:

Okrožno tekmovalni komitet za Vzhodno Primorje napoveduje Titovo tekmovanje v času od 25. maja do

Za nas ni življenja izven Titove Jugoslavije

Tako je vzklikalo postojnsko ljudstvo o priliki svojega največjega praznika 25. maja. Na predvečer so bile baklade v Postojni, St. Petru na Krasu, Senožečah, kjer so ljudski govorniki poudarili simbol teh ognjev, ki kažejo samo veliko ljubezen primorskega ljudstva do svojega najboljšega zagovornika, najboljšega bojnega tovariša in voditelja v obnovi — maršala Tita.

Na sam praznik se je v dopoldanskem urah razvil sprevod po postojnskih ulicah. Na čelu sprevoda so nosili veliko sliko maršala Tita, nato so se vrstile zastave, fizikturniki, postojnska godba, mladinci in mladinke, šole in ostale organizacije ter nepregledna množica ljudi. Vsa ta tisočglava množica se je strnila na Titovem trgu, kjer je manifestantom spregovoril tovariš Lojze Bizjaj, nato pa so bile prečitane resolucije maršalu Titu z delovnimi obvezami postojnskega ljudstva.

Popoldne je bil fizikturni nastop. Nastopili so pionirji, pionirke, mladinci in mladinke. Poleg tega je bila štafeta tekma med vojsko in mladino iz gimnazije in ZMJK Postojne. Nato je bila tekma v košarki. Zvečer pa so se nadaljevale proslave po vseh večjih vaseh v okraju, v Postojni pa so nastopili tržaški harmonikarji.

Prav posebno lepo so proslavili v postojnskem okraju Titov rojstni dan tudi

Kjer so naše žrtve, tam so naše meje

V Ajdovščini se je dne 24. maja t. l. zvečer razvila manifestativna baklada, v kateri je bilo toliko bakel, zastav in transparentov kot še nikdar doslej. Z vseh hribočkov so v noč mežikali kresovi in v ozadju veličasten plamenč napis: Tita. V noč pa je odmeval en sam klic, klic manifestantov: Tita, Primorska te kliče! Medtem ko so se zbirali in manifestirali ljudje po Ajdovščini, so se kar naprej užigali kresovi po hribovih, niti ena vasica ni hotela zaostajati brez, toda najponosnejša je mladina iz Lokveca, ki je zažgala kres v obliki Titovega imena.

Jutro 25. maja je v prvih jutranjih urah naznanila godba iz Prvačine s krepko, udarno budnico. Okrog 9 pa so začeli prihajati v Ajdovščino ljudje iz strnjanih sprevodih, prepevali in vzklikali: »Maršal Tita. V sprevodu, ki se je razvil po Ajdovščini, je bilo predvsem lepo pogledati šest z zelenjem in zastavami okrašenih traktorjev iz traktorske postaje, ki so vozili za seboj pluge, dva traktorja sta vodili tovarišici Humar Pepca in Batič Slavica iz Sempasa.

Na Titovem trgu v Ajdovščini so manifestantom spregovorili predsednik MN OO Ivan Štekar, predsednik OINO za Vipavsko tov. Benevol ter ostali zastopniki. Zlasti z navdušenjem pa je zajela množico skupinska recitacija mladine iz Gojačevega, ki je tako lepo recitirala »Naši mejniki«. V to recitacijo, katero je naša mladina sama zložila ob priliki pričakovanja mednarodne komisije, so položili vse naše pravične težnje, da se priznajo primorskemu ljudstvu mejniki

v St. Petru na Krasu, ki se je zdel na predvečer, kakor da plava v ognju luči in bakel. Skoraj brez prestanka so noč razsvetljevale številne rakete, vsa okna so zagorela v luči in pred krajevnim NOO je bil razsvetljen napis Tita. Zbranim manifestantom je spregovoril tovariš Marjan, ki je v prisrčnih besedah izrazil voščila maršalu Titu in med drugim dejal: »Vstal je sin, ne sin izkoriščevalcev in bogatašev, temveč sin naroda, sin delovnega ljudstva ter z ljudstvom krenil v borbo in ga povedel do svobode. In med temi množicami smo tudi mi, Primorci, katerim nekateri kratke to pravico, zato bomo tak neizprosni boj proti vsem tistim, ki so proti priključitvi Julijske Krajine k Jugoslaviji, ker so naši sovražniki.

Na sam praznik je bil množični fizikturni nastop in po mestu se je razvil dolg sprevod, zvečer pa so združeni sindikati priredili slavnostno akademijo, na kateri je bila predvsem nepozabljiva simbolična živa slika, ki je predstavljala razne zastopnike delovnega ljudstva, z zborna recitacijo »Kovači smot«. Nekaj silno doživljeno je bila tudi pesem, ki jo zapela tov. Ferjančičeva, in sicer Kajuhov »Češnjev cvet«. Prav tako so uspele ostale recitacije in ruski ples, ki ga je izvedla tovarišica Anica Sosić. Vse to je en sam odraz velike ljubezni do našega maršala Tita, ki jo čuti primorsko ljudstvo.

tam, kjer so jih naši ljudje braneč svoj zemljo in svoje domove, s krvjo zaznamovali. S silnim navdušenjem je

Tito, pridi k nam, čakamo te!

Tudi ljudstvo idrijskega okraja je na kar najbolj svečan način proslavilo rojstni dan tov. maršala Tita. Na predvečer je mesto gorelo v svetlobi luči in vsa poslopja so bila zelo lepo okrašena. Na trgu maršala Tita se je zbrala ogromna množica, ki je prisostvovala koncertu tamošnjega godbenega odseka prosvetnega društva Janka Premrla-Vojka.

Naslednjega dne so v zgodnjih dopoldanskih urah pričele prihajati v mesto množice ljudi iz vasi, ki so se pripeljali na zelo lepo okrašenih vozovih. Tudi delavci iz jame in tovarne, nadalje iz mehanične delavnice, rudarji, zidarji in kovači so prišli manifestirati. Industrijsko delavstvo je nosilo na čelu ogromen srp in klavir, zidarji so prišli z veliko zidarsko žlico ter mizarji z velikim skobličem. Delavci naše obnove so nosili v sprevodu sliko obnovljenih hiš ter strešno opeko, ki jo izdelujejo v našem industrijskem mestu. — Najbolj

ljudstvo pozdravilo pozdravno resolucijo maršalu Titu, v kateri so bile izražene želje in zahteve našega ljudstva, in delovne obveze, s katerimi izraža primorsko ljudstvo svojo neomajno ljubezen do maršala Tita.

Toda ne samo v Ajdovščini, tudi po vaseh ajdovskega okraja so svečano proslavili ta veličastni praznik. Tako so v Erzelju zažgali kar sedem kresov, se zbrali okrog njih, veselo prepevali in plesali ter vzklikali maršalu Titu. Poleg tega pa so ta večer sklenili, da bodo naslednji dan praznovali tako, da gredo ob prvih jutranjih urah vsi vasačani na prostovoljno delo, popoldne pa da bodo manifestirali. In res, naslednjega dne je ob prvi zori cerkovnik začel pritkovati v zvoniku in že ob šesti uri so bili vsi vasačani na delu. Starejši moške in žene so popravljale pot, čuli so Titov klic: Popraviti moramo ceste! Majši može in mladina pa so kopali jame za postavitev drogrov za električno napeljavo. Skopali so sedem jam in postavili 10 drogrov. Pri delu so sodelovali tudi štirje zvoniki, eden je odšel po drogove, drugi po pesek v Brunico, dva pa po železo, ki se rabi pri napeljavi elektrike. Tega prostovoljnega dela se je udeležilo 50 vasačanov; skromne vasice, ki šteje vsega skupaj 144 prebivalcev.

Popoldne pa je bila proslava, ki so jo vasačani sami pripravili. Humar Danica je na kratko podala lik maršala Tita, lik, kakršnega si po velikih dejanjih Tita ustvarja naše preprosto, delovno ljudstvo. Nato so sledile recitacije pionirčkov Anke in Slavice ter mladenci Marije, Kristine in Zofke.

Vse hiše so bile okrašene, na vseh so vihrale zastave in na stenah so bile s cvetjem in zelenjem ozaljšane Titove slike.

Tito, Tito, Tito!

V Tolminu je bilo praznovanje Titovega rojstnega dne tako veličastno, da je tamošnji dopisnik v začetku poročila najprej napisal: »Proslava Titovega rojstnega dne je nekaj največičastnejšega, kar je do sedaj v Tolminu bilo! Tollika topline, toliko prisrčnosti, do sedaj mesto Tolmin še nikdar ni položilo v okrasitev. Vsi ljudje so dejali, da še ni bil noben trg tako lepo okrašen, kot je bil ta dan tolminski trg, Trg 1. maja. Na njem so žarele zvezde, največja je bila 6 m v premeru. Na večerno baklado so ljudje iz Tolmina in bližnjih vasi prihajali skupno v svečanih sprevodih, z zastavami, Titovimi slikami, transparenti, v narodnih nošah in s harmonikami. Na predvečer praznika je manifestantom spregovoril tov. Rutar Stanko in skoraj v istem času so zagoreli kresovi po vseh vrhovih. Nato se je razvila veličastna baklada, na čelu je bila konjenica z zastavami, nato šolska mladina, potem pa so se razvrstili ljudje iz bližnjih vasi in Tolmina. V tem sprevodu je bilo ka-

kih 2000 bakel. Sprevod je obšel ves Tolmin in se vrnil na Trg 1. maja, kjer so združeni pevski zbori zapeli nekaj pesmi. Naslednjega dne je vse hitelo v Tolmin. Ljudje iz bližnjih vasi so prihajali peš, oddaljenejši pa na lepo okrašenih vozovih. Zbranim manifestantom sta okrog 10 ure spregovorila tovariš Ljubo in tovariš Savo, člana okrajnega tajništva OF in ob tej priliki je bil objavljen tudi uspeh prvomajskega tekmovanja in bile pohvaljene najboljše vasi, in sicer Logrše, Nemški Rut, Huda Južna, Sentviška planota, Lom, Zaplaza, Čadrg in Slap Roča. Nato so v pozdravni resoluciji maršalu Titu podali tudi svoje obveze, ki so bile tudi napisane na simbolični sliki peterokrake zvezde. Vsak krak je nosil mogočno klavir iz lesa in na njem je bil napisan načrt posameznih panog. Navdušeni manifestanti so se po proslavi razvili spet v lepo urejen sprevod in ves Tolmin je odmeval v enem samem klicu: Tito! Tito! Tito!

S Titom v borbi, s Titom v svobodi

Tudi v Bistrici je bila veličastna baklada na predvečer rojstnega dne maršala Tita. Drugi dan pa so se že v prvih jutranjih urah začele zbirati v Bistrici velike množice, da na manifestativen način dostojno proslave ta veseli dan. Množice so vzklikale maršalu Titu, zagotavljajoč, da bodo dosledne v borbi za priključitev k Jugoslaviji, in vzklikali so prekipevali: S Titom v borbi, s Titom v svobodi! Hočemo živeti samo s Titom v Jugoslaviji, s Titom v Trstu, s Titom v Gorici, s Titom v boljše bodočnost!

Enake manifestacije in zborovanja so

bile tudi po drugih vaseh bistriškega okraja. Poleg manifestacijskega zborovanja so bili kulturni nastopi. V Ilirski Bistrici so nastopili pionirji in mladina. V Pregarjah mladina s pesmimi in deklaracijami. V Kozjanah pa so imeli najlepše izdelan program. Dobro uspešno so priredili kulturno prireditve tudi v Ostrožnem brdu. Ta dan je ljudstvo ponovno pokazalo, kako globoka je njegova ljubezen do maršala Tita in da želi le eno rešitev, in to je: priključitev celotne Primorske s Trstom k materi Jugoslaviji, za kar se je borilo in za kar dela!

En odstotek prejemkov v obnovitveni fond

Prosvetni delavci so zborovali. 23. maja je prišlo na sestanek prosvetnih delavcev 18 tovarišev in tovarišic iz okraja Herpelje-Kozina, da reorganizirajo delo svoje strokovne podružnice in si postavijo načrt za trimesečno tekmovanje. Po izčrpnih referatih o političnem položaju in nalogah današnjih sindikatov ter vlogi ljudstva pri obnovi domovine je učiteljsko pripravilo tekmovalni načrt, ki v glavnem obsega sledeče obveze. Poživitvev dela podružnice,

redni študij, pomoč prosvetnim društvom, povezava z ostalimi sindikati, dvig znanja v šolah, ljudska univerza bo imela predavanja po vaseh, poživitev pionirske organizacije, tečaj ruskega jezika, aktivna vključitev vsakega prosvetnega delavca vsaj v eno izmed množičnih organizacij ter obveza, da bodo skozi tri mesece dali po en odstotek mesečnih prejemkov za obnovitveni fond. Za pričetek te akcije so zbrali 2050 lir.

»Vprašanje Julijske Krajine in Trsta je vprašanje, na katerem se preizkuša vest človeštva, občutek pravičnosti, resnična demokracija in zavezniška zvestoba do prijatelja, ki je ostal vedno zvest.«
E. Kardelj

Margottijevi mladiči

V svojem protiljudskem delovanju si je protiljudska duhovščina omislila na Primorskem list »Slovenski Primorec«, ki skuša biti dostojni naslednik svojih predhodnikov »Goriškega lista« in »Tolminskega glasa«, starih belogardističnih in domobranskih časopisov. In kaj vse človek ne bere v tem časopisu. Tako je »Slovenski Primorec« pred kratkim v uvodniku začel na vse pretege zagovarjati fašista Margottija. Ob njegovem pisanju se človeku zazdi, kakor da je reakcija v Gorici podobna noju, ki misli, da je vse dobro, če vtakne glavo v pesek, pa ga nihče ne vidi. Če reke opravičil bi radi dobili ti reakcionarji za to, da bi oprali fašistu Margottiju krvave roke, da bi z istimi rokami, ki jih je grozeče dvigal na slovensko ljudstvo kot zakrknjen fašistični propagator, delil zakramente našim poštenim ljudem, našim poštenim otrokom, ki so prav zaradi ogabnih izdaj Margottija izgubili svoje očete ali matere. Preveč bi bilo vsako govorjenje o tem, da je vsak, kdor zagovarja fašista Margottija, enak fašistu in da se je uvrstil v tiste vrste, katerim je naše ljudstvo napovedalo neizprosno boj.

In če pomislimo, da ta list poje slavo enemu izmed prvih organizatorjev slovenskega domobranstva, izdajalcu slovenskega naroda Lambertu Erlihu prav po receptih najreakcionarnjših časopisov »Slovenskega doma«, potem vemo, da se je vdinjal izdajalcem, da služi samo novi igri izigravanja preprostega ljudstva. Domobranski hujšak Erlih je bil obsojen od slovenskega naroda na smrt. In pod najtežjimi pogoji okupacije je bila od junaških sinov slovenskega naroda izvršena nad njim smrtna obdoba. Vsak poštenjak dobro ve, da kdor poje hvalo izdajalcu, je izdajalec. Take so cvetke iz »Slovenskega Primorca«, ki ni nič drugega, kakor prepleškan organ najbolj zakrknjene protiljudske domobranske reakcije.

Pošteni duhovniki ga tudi obsojajo. Tako je dekan Ivan Semič iz Kanala pri šmarnicah ostro obsodil list »Slovenski Primorec« in njegovo uredništvo. Ta list je v eni izmed svojih števil namreč prinesel ogabno laž, da je Kanalski farovž okrašen s Komunističnim znakom srpom in kladivom, kar naj bi značilo, da je tudi gospod dekan komunist. Na farovž je gospod dekan namreč ob priliki pričakanja zavezniške komisije dal napisati izrek: Biti Jugoslovčan, to je moj ponos. Jasno je, da ta napis bode v oči belogardistične izdajalce, ki prodajajo našo deželo in naše ljudstvo tujcu, v prvi vrsti italijanskim imperialistom. In v tem svojem besu se poslužuje tako nesramnih laži. Gospod dekan je javno s prižnice ožigosal »Slovenskega Primorca« in pozval ljudi, naj ne nasedajo umazanemu časopisu ne nasledajo z gnevom zavračajo. Po vedal je, da za tak časopis ne sme biti prostora ne v cerkvi, ne v nobeni pošteni ljudski hiši. In ljudstvo že samo odklanja in vodi borbo proti reakcionarnemu časopisu.

Pred kratkim pa si je »Slovenski Primorec« v poročilu iz Kamna sam iztrgal svojo grdo krinko, pod katero se skriva samo in vedno samo izdajstvo. V poročilu pravi dobesedno takole: Mladina napreduje. Prvo nedeljo v maju smo imeli veselico kar na prostem. Vse je dobro izpadlo. Prisotna je bila tudi civilna policija, s katero smo se že dobro sprijaznili.

Mi vemo, in o tem ne bi bilo niti treba pisati, da so se ljudje okrog »Slovenskega Primorca« dobro sprijaznili s civilno policijo, saj je bila ta policija osnovana prav za pomoč njim v protiljudski borbi, saj so se oni spoprijaznili tudi s črnosrajčniki, z Mussolinijevimi fašisti, s Hitlerjevimi SS bandami, saj so si ustvarili profašistično guardio civico. Druga stvar pa je, kako so se s to policijo sprijaznili ljudje. Skedenjska kri, pljunki v obraz zavednim antifašistom, Coroneo, kamor vodijo poštene antifašiste, pa kriče, da je ta policija protiljudska, da se ljudstvo s to policijo ne bo in ne more sprijazniti, prav tako, kot se ne bo in se ne more spoprijazniti nikdar s tistimi, ki so to policijo ustvarili in se za svojo protiljudsko borbo te policije poslužujejo. Znano se nam besede: spoprijazniti se je treba. Saj so prav taki gospodje, kot so sedaj okrog »Slovenskega Primor-

ca«, govorili, da se je treba spoprijazniti, ko so goreli naši domovi po vsej Primorski, ko so padali naši talci, ko so pobijali naše otroke, no-seče matere, pošiljali dekleta, zapirali 80-, 90 letne onemogle ljudi v koncentracijska taborišča, da, tudi takrat so nam pravili, da se je treba spoprijazniti. Mi pa vemo, da je samo neizprosna borba bila pot, ki nas je dovela do svobode, ki nas je rešila pogina v kleščah fašističnega imperializma in vemo tudi danes, da nas bo rešila samo borba in zopet borba proti tistim, ki skušajo naše ljudstvo zasluževati, prav tako kot proti tistim, ki skušajo prišepetavati svojo zločinsko izdajalsko parolo: spoprijazniti se je treba.

Še bolj čudno pa se zdi našemu preprostem človeku, kako to, da se nočejo spoprijazniti nekateri zagovorniki Margottija z dejstvom, da je ljudstvo v coni B prevzelo oblast, da ljudstvo gradi, da obnavlja, zakaj tem izdajalcem ni napisal »Slovenski Primorec«, da se je treba spoprijazniti. Za to, ker dosledno vodijo protiljudsko borbo, zato ker so izdajalci, zato ker prodajajo slovensko zemljo in slovensko ljudstvo. In tak je gospod v Kalu nad Kanalom, ki je prepovedal naši mladini sodelovati v pevskih zborih, ker je protestiral proti krivičnim razmejitvenim črtam. Ali misli gospod župnik Kušman Anton, da so prosvetna društva in pevski zbori res krožki za vzgajanje izdajalcev domovine, da bodo samo prepevali in pozabili, da v tem trenutku skušajo nekateri prodajati njegovo zemljo? Ne, ljudstvo mu je povedalo, da ni tako in gospod Kušman naj ve, da je v očeh naših ljudi enak gospodom okrog »Slovenskega Primorca«.

Prav enaka cvetka je tudi ajdovski župnik Bratina Dušan, ki je pred kratkim s prižnice ožigosal delovanje slovenskega narodnega gledališča, hujškal ljudi proti ljudski oblasti, zagovarjal fašista Margottija in izrabljaj verska čustva poštenega ljudstva za to, da bi jih odvojil od prostovoljnega dela. Da, tudi ajdovski gospod prodaja slovensko zemljo s tem, ko hujška proti ljudski oblasti, ko zagovarja največjega izdajalca Margottija, s tem, ko skuša ljudi odvrniti od požrtvovalnega udarniškega dela, ki je edino porok, da se izbrisejo iz naše izmučene zemlje sledovi fašizma. In te zločinske politike ljudstvo ni preneslo in je poklicalo gospoda župnika na odgovor. Demonstranti so se zbrali v Ajdovščini 18. t. m. in iz množice je stopil delavec iz parne žage, aktivist iz leta 1941, tovariš Bevk Artur in spregovoril:

Tovariši in tovarišice!

Po štirih letih krvave borbe, ki smo jo vodili proti fašističnim zverem ter po petindvajsetletnem suženjstvu, v katerem so nam hoteli vzeti naš jezik, našo zemljo, moram se danes ugotoviti, da v kljub ogromnim uspehom, ki jih je doseglo naše ljudstvo, naša ljudska oblast, naše organizacije, da vkljub temu, da je slehernemu Primorcu, slehernemu staren, ženi in otroku jasno, da, če hočemo očuvati našo svobodo, našo enotnost, gospodarski napredek, da če hočemo obnoviti naše razrušeno gospodarstvo, da če hočemo dokončno zmagati nad fašizmom, moramo biti enotni, moramo čuvati in jačati našo ljudsko oblast, da vkljub temu še danes nastopajo med nami ljudje, ki hočejo rušiti našo oblast na razne načine in tam, kjer je naše ljudstvo najbolj občutljivo. Tovariši in tovarišice, morda bo kdo mislil, ali celo obsojal, da je to naše zborovanje protiversko, toda povem vam, da to nikdar ni in ne bo naš namen, dasi bi to tisti, ki ne iščejo izkoriščati verske čustva našega ljudstva, želeli, ker upajo, da bodo prav na ta način vcepili v ljudstvo nezaupanje do naše oblasti, sejali med nas sovražstvo in mržnjo, rušili našo enotnost v borbi proti fašizmu, nam onemogočili našo obnovo in z bojem proti ljudski oblasti sprovaljati borbo tudi proti priključitvi Julijske Krajine k Jugoslaviji. Tovariši in tovarišice, naša ljudska oblast ne bo nasedla takim provokacijam, temveč jasno in odločno povemo danes vsem, da bomo našo enotnost, našo s krvjo priborjeno ljudsko oblast, našo obnovo branili proti vsakemu, pa naj jo govori v kakršni koli obliki ali v kakršni koli obleki. Zakaj, tovariši in tovarišice, napadajo danes nekateri protiljudski duhovniki našo ljudsko oblast, zakaj je župnik v Kalu nad Kanalom prepovedal hoditi k petju tistim mladencem, ki so demonstrirali v Levpi proti krivičnim demarkacijskim črtam anglo-francosko-amerikanske delegacije? Zakaj gospod župnik iz Ajdovščine zahteva, da mora priti fašistični škof Margotti na birmovanje po coni B? Zakaj so ti ljudje danes proti udarniški delu? Zakaj ti ljudje danes govorijo, da pri nas ni svobode, ko vendar lahko govorijo, ko

govorijo celo proti ljudski oblasti in s tem proti narodu, ki je za to oblast dal toliko žrtve? Zakaj blatio spomin žrtve, ki so se borile za to, kar danes imamo? Vprašam vas, kakšne cilje zasledujejo? Zakaj pa takrat, ko so fašistične horde požigale, morale noč in dan, na nedelje in praznike, zakaj takrat niso dvignili svojega v nebo vpijočega glasu. Takrat, ko so bili upravičeni, takrat, ko so se godila največja grozodejstva, takrat so molčali, celo več, blagoslovljali so fašistične morilce, pošiljali so zahvale nad uspešnim požiganjem! Tovariši in tovarišice, ali je morda treba še več dokazov kot je 46.000 naših žrtve, kot je 7000 požganih hiš in gospodarskih poslopj, da vam bi dokazal, da je pot, ki jo kaže OF, pravilna, da je edino le enotnost naše najmočnejše orožje in da so vsi tisti, ki nastopajo proti naši enotnosti, ki hočejo na podlagi verskih čustev sejati razdor in mržnjo med naš narod, ki hočejo na podlagi verskih čustev sejati razdor in mržnjo med naš narod, ki hočejo ovirati gospodarski napredek naše države, da so to naši nasprotniki, da so proti priključitvi Julijske Krajine k Jugoslaviji, da želijo, da bi prišli tudi v cono B čerini in nas pretepali, da skratka želijo in delajo na to, da bi narod izgubil svojo svobodo, svojo ljudsko oblast. Tovariši in tovarišice, prepričan sem, da ni nikogar med vami, ki bi mogel reči, da se pri nas preganja vera, da sem spregovoril javno tu pred vami eno samo protiversko besedo, da nisem govoril o dejstvih, ki smo jih mi krvavo občutili za časa borbe, toda približem ponovno, da pa bomo nastopili proti vsakomur, ki ne bo delal v prid naroda, ki bo skušal razbijati našo enotnost, pa četudi se bo tak naš nasprotnik skrival pod posvečeno obleko. Dovolj je žrtve, dovolj je trpljenja in prepričani smo lahko, da bo narod, ki se je boril, ki je trpel in ki še danes trpi, znal sam take ljudi obsoditi. Prepričan sem, da narod sam nikdar ne bo dovolil, da bi fašist Margotti pokladal svoje omadeževane roke na naše nedolžne otroke, prepričan sem, da bo narod videl in tudi vidi, kdo so tisti,

ki danes v svetu zagovarjajo fašiste, ki danes govorijo za to, da bi ostala Julijska Krajina Italiji, da narod ve, kako je postopal gospod Margotti za časa petindvajsetletnega suženjstva. Znano nam je, kakšne ukrepe je podvzel gospod Margotti za časa narodno osvobodilne borbe, ko je bil pooblaščen od fašistične vlade, da načrtno raznaroduje naše slovenske vasi, ko je pošiljal italijanske duhovnike v slovenske vasi, ko je prepovedal peti slovenske pesmi v naših cerkvah, ko so se morali otroci slovenskih staršev učiti moliti očenaš v italijanskem jeziku, ko je blagoslovil fašistične horde pred odhodom na požiganje in morjenje po naših vaseh. Ali nam ni to dovolj, zakaj ne maramo gospoda Margottija v našo cono na birmovanje?!

Tovariši in tovarišice, naša narodna osvobodilna borba nam je pokazala dovolj jasno, kaj pomeni enotnost v družini, na vasi, v celi pokrajini, in mislim, da mora biti tudi danes vsakemu poštenemu in zavednemu Slovencu antifašistu jasno, kaj pomeni danes enotnost v utrdivi miru, v dokončni zmagi nad fašizmom, v obnovi naše porušene domovine. Na drugi strani pa nam je ista borba tudi pokazala, kam so prišli tisti, ki so se dali zapeljati po protiljudskih duhovnikih na podlagi svojih verskih čustev v borbo proti nam. Ista borba nam je prav tako pokazala, kako so taki protiljudski duhovniki sami ogrožali cerkev in vero, ko so cerkve spreminjali v domobranske trdnjave, ko se je v takih cerkvah mučilo in trpinčilo antifašiste, ko so iz takih cerkev udarjale ven domobranske horde na požig in umor. Tovariši in tovarišice, mislim, da tega ne smemo več dovoliti, temveč da moramo strnjeno in enotno nastopiti ne proti veri in cerkvi, temveč proti tistim, ki bi ponovno skušali, izkoriščajoč naša verska čustva, našo pobožnost, pripeljati narod v razdor, v nezaupanje, v izdajstvo.

Tovariši in tovarišice, nam se danes po tolikem trpljenju, po tako krvavi borbi ne gre za nič drugega kot to, da nastane med nami kot med vsemi narodi sožitje, bratska ljubezen, pripravljenost, pomagati drug drugemu in s tem skupnosti, nam gre danes za to, da v enotnosti in s skupnimi močmi čimprej dvignemo in izboljšamo življenjski položaj širokih ljudskih množic.

žic, nas vseh. Na tako delo, na sodelovanje, na pripravljenost, žrtvovati vse za dobrobit nas vseh, pozivamo danes vse, ki so zavedni, ki so pošteni, ki jim je dovolj trpljenja, vojne, izdajstva, požigov, ki želijo blagostanja in miru. Vabimo vse sloje, vse obrti in profesije, a istočasno napovedujemo neizprosno borbo proti vsakomur, ki bi nas pri tem oviral.

Naj živi naša enotnost!

Naj živi naša ljudska oblast!

Naj živi udarniško delo!

Zahtevamo priključitev Julijske Krajine k Jugoslaviji!

Zivela FLRJ in njen voditelj maršal Tito!

Toda kdor je že tako daleč, že tako globoko v protiljudskem snovanju, temu opozorilo ljudstva ne bo več dosti koristilo, o tem nam je priča zadnjanje gospoda župnika, ko se je zagovarjal pred ljudstvom. Njegov bogokletni nasme, njegovo nazivanje poštenih ljudi z revčji, s siromaki, jasno kaže na to, da je daleč od tega, da bi šel po eni poti z ljudstvom, po poti srečnejše bodočnosti.

In vsi ti gospodje, ki na najbolj pretkan način skušajo odigrati svojo protiljudsko vlogo, so doma iz kroga okrog »Slovenskega Primorca«. Ajdovskega gospoda župnika tudi predobro poznamo. Ljudstvo dobro ve, da je bežal pred osvoboditvijo in da ni bežal zato, ker bi preveč dobrega napravil za ljudstvo, ampak ker je imel težko vest in ker je verjel sam svojim lažem, da ljudstvo kolje po zmagi, da je krvavo preko glave. Ko pa je iz varnega zavetja izvohal, da je pri nas res svoboda, jo je prišel nesramno izrabljati in zato mu je ljudstvo dalo vedeti, da je svoboda pri nas sveta stvar in da je ne bodo izrabljali tisti, ki bi jo radi ljudstvu odvzeli.

Mi gremo z vsem navdušenjem na delo za zgradnjo mladinske proge

Primorska mladina je odšla v Brčko—Banoviči

Že nekaj dni so se formirale po vseh krajih Primorske delovne čete, da tudi Primorska, ki se čuti kos živega telesa naše Jugoslavije, da svoj doprinos pri izgradnji mladinske proge Brčko—Banoviči.

Tako smo videli že ponovno skupino 55 mladincev, strumno postrojeno na veličastni proslavi 25. maja v Kopru, kjer jim je spregovoril tajnik INOO za Koper, tovariš Petrič Vavrlav, ki je podprtel dejstvo, da se v borbi skovano slovensko-italijansko bratstvo razvija in da dobiva novih potrdil v borbi za obnovo, v gradnji s krvjo priborjene ljudsko-demokratske Jugoslavije. Tudi mladinec iz Izole, ki se je govornikom zahvalil za vzpodbudne besede, je dejal, da gre do graditve proge. Ob tem ustvarjalnem delu pa se bodo še bolj ojačale vezi med mladino narodov Jugoslavije, ki so se skovale v času narodno-osvobodilne borbe.

Prav tako je bil nad vse svečan odhod mladinske delovne čete iz okraja Hrpelje-Kozina, odkoder je odšlo okrog 40 mladincev in mladink. Pred odhodom so jim naše žene priredile lep večer, od odhajajočih mladine pa so se poslovili zastopniki vseh množičnih organizacij.

Tako se je formirala po vseh vaseh, po vseh krajih na Primorskem mladinska delovna brigada Janka Premrla Vojka, ki je že zapustila Primorsko in odšla na delo. Preko 280 mladincev in mladink je doživelo pred odhodom v Postojno priščno slovo.

Navdušeno petje teh mladih moči je odmevalo v Jamskem hotelu, kjer so se zbrali, da izvolijo delovni štab. Tam smo obiskali te pionirske prostovoljce in jih našli v najboljšem razpoloženju. Vsi naenkrat so nam hoteli pripovedovati o navdušenem pozdravljanju, ko so odhajali iz svojih okrajev.

Mladinec iz Tolminskega nam je žarečih oči pripovedoval, kako so jih pri Sv. Luciji, na Idriji pri Bači in nato v Idriji sprejemali in jih obdarovali s številnimi darovi za pot. »Dali so nam več knjig, cigaret in drugih stvari. Spregovoril nam je za srečno pot tudi tovariš komandant VII. divizije.«

Iz okraja Grgar je odšlo 26 mladincev in mladink. Ob slovesu so se na postaji takole izrazili: »Četudi imamo doma skoraj vse požgano in porušeno, gremo vseeno z navdušenjem, da tudi mi doprinesemo svoj delež pri graditvi naše proge. Mi vemo, da je za uspešno obnovo do-

movine najbolj važen ravno promet, saj bo tudi za obnovo naših domov šel material po tej progi.«

Carpinetti Silvio iz Isole je v imenu italijanskih mladincev takole povedal: »Mi gremo z vsem navdušenjem na delo za zgradnjo mladinske proge. Odhajamo v trdnem prepričanju, da ob naši vrnitvi ne bosta več obstojali coni A in B, da bo vsa Julijska Krajina že priključena k FLRJ. Odhajamo tudi zato, da dejansko pokažemo reakciji, da obstoja in kako trdno je bratstvo med Italijani in Slovenci na tem delu nove Jugoslavije.«

Kreševič Karlo, star partizan iz Il. Bistrice, je na naše vprašanje, koliko je star, takole povedal: »Imam 52 let, pa se čutim vseeno tako mladega, da ne bom prav nič zaostajal za mladinci. Kako naj bi se danes čutil starega, ko imamo vendar novo — mlado Jugoslavijo in takega vodjo kot je tovariš Tito. Grem, ker me srce žene tja, da bom tudi jaz doprinesel svoj del k čimprejšnji zgraditvi naše Ljudske republike in da bomo tudi mi čimprej tam, kjer je naš Tito.«

In še in še so mladinci pripovedovali o svojih občutkih in navdušenju ljudstva ob njih odhodu. Kakšno je to navdušenje, kaže dogodek iz Idrije. Neki mladinec, ki se je tudi prijavil za delo, je dan pred odhodom zbolel. S solznimi očmi je prosil, naj ga vendar vzamejo s seboj, saj bo v nekaj dneh ozdravel in lahko odšel na delo. Štiri tovarišice, ki so ga šle potolažiti, so težko uspele v njihovi naglogi.

Pred odhodom so obiskali tudi naše podzemne krasote, Postojnsko jamo. Bili so očarani, ker je bila

večina mladincev prvič v tem podzemskem kraljestvu.

Zvečer so vsi dobili delavske obleke, plave rute z rdečim znakom na prsih: simbol Triglava, nad njim zvezda z začetnicama J. K., poleg tega so dobili še vsak po en zavoj od UNRRA-e in skupno 22.000 cigaret. Vse to je ljudstvo nabralo in darovalo našim delovnim borce.

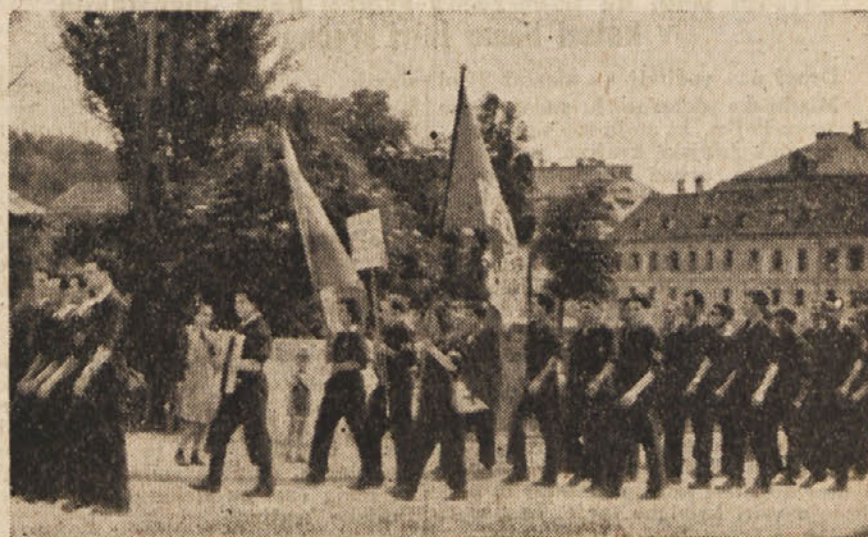
Mladinci so si izvolili svoj štab, ki bo skrbel za pravilno vodstvo in razporeditev pri delu. Brigada je razdeljena v delovne čete po štiri-deset do petdeset mladincev, vsaka četa ima tudi svojo zastavo.

Pred odhodom so se zbrali na Vilharjevem trgu, kjer so se od njih poslovili s kratkimi voščilnimi nagovori predstavniki naših oblasti. Vsa šolska in dijaška mladina ter mnogo ljudstva je spremlilo brigado na kolodvor. Godba garnizona je igrala na čelu spreveda partizanske koračnice. Globok vtis so napravili številni transparenti, ki so jih nosili v sprevodu. Tako so mladinci Kopra in Isole nosili transparent z napisom v slovenskem in italijanskem jeziku: Mladina Slovenske Istre — graditelj mladinske proge, Tito, sledimo klicu za obnovo domovine.

Na postaji jih je že čakal vlak, ves okrašen z zelenjem. Na vagonih so v velikih črkah že od daleč opozarjali napisi kot: Naši očetje — naše matere Ljudstvo J. K. nas pošilja na graditev mladinske proge, da bo naša prava domovina — Jugoslavija čimprej zgrajena.

Namestnik komandanta te mladinske delovne brigade nam je pred odhodom povedal še to: »Želja vseh, ki danes odhajamo, je, da bi naša mlada delovna brigada, ki smo ji

(Nadaljevanje na 4. strani.)

Naša mladinska brigada, ki je odšla v Brčko se je ustavila v Ljubljani.

Tudi gospodarsko je Jugoslavija naša domovina

Po dolgih letih gospodarskega izkoriščanja pod imperialistično Italijo je vipavski kmet v svojem gospodarstvu zdaj prvič res svobodno zadihal. Včasih se je zaman trudil, da bi dvignil svoje gospodarstvo, da bi z uspehom mogel uporabiti to, kar mu je skalnata in peščena zemlja rodila. Za svoje sadje, za svoje proizvode, vino, ribe, je našel neizprosne konkurenta na trgu v tostranski italijanski proizvodnji. Na trgu ni dosegel cene, tako da so se vsi njegovi napor razbijali in izgubljali. Tako je bilo tudi vedno s prvim sadjem.

Danes se je stvar spremenila. Vipavski kmet je dobil za svoje proizvode tržišča v svoji domovini Jugoslaviji. Gospodarska zadruga, podprta od ljudske oblasti in množičnih organizacij, je uresničila težnje vipavskega kmeta, da je na najhitrejši način prodal prve češnje. In o tem najrazločnejše govore številke. V času od 4. do 6. maja tega leta je spodnji

del vipavskega okraja izvozil 270.044 kilogramov češenj, za kar je naš kmet dobil 8.080.200 lir. To so številke, ki govore, kako si je naš kmet že samo s češnjami opomogel in te številke govore samo o izvozu češenj, poleg tega pa je bil pospešen konzum tudi v domačem okraju, kjer ni bilo uvoženih češenj iz Italije. To je najjasnejši gospodarski dokaz, kje je življenje našega kmeta in kje mu je zjamčen obstoj, to je edino v Jugoslaviji.

Res samo načrtna smotrna trgovina, ki je ljudstvu v korist, more v tako kratkem času roditi take rezultate. Da je bilo olajšano delo našim kmetom, so bile postavljene ob glavni cesti zadržne zbiralnice v Ozeljanu, Oseku, v Selu, v Črničah in Dobravljah, odkoder so takoj odvažali sadje naprej. To kaže, da je bil pri tej prodaji tudi izključen izkoriščevalec, ki bi lahko zaradi velikih količin sadja manipuliral s cenami in s tem spet prizadejal trgovanje našega kmeta.

Sklepi konferenc aktivov - Naše delovne smernice

Po vseh okrajih na Primorskem so se vršile okrajne konference aktivov Osvobodilne fronte ZMKJ in AFZ. Po temeljitih diskusijah so bili na teh konferencah sprejeti v glavnem tile sklepi, ki dovolj jasno kažejo smernice za delo vseh naših organizacij. Sklepi so sledeči:

1. Utrditev Osvobodilne fronte, ki naj se manifestira v vestnem izpolnjevanju direktiv ter v čiščenju odborov Osvobodilne fronte.
2. Pripadnost Osvobodilni fronti se manifestira v delu za ljudsko splošno korist, zato je treba iz vrst Osvobodilne fronte izločiti vse tiste, ki ne delajo za skupnost.
3. Borba proti notranjim sovraž-

nikom, ki predstavljajo v naši deželi ekspozituro mednarodne reakcije.

4. Utrjevanje ljudskih odborov kot osnovnega poroka za utrditve naše celotne ljudske oblasti. Poživitve dela naših množičnih organizacij.

6. Borba proti gospodarskim sovražnikom našega ljudstva naj se manifestira v borbi proti črni borzi in špekulantom.

7. Skrb za gospodarski dvig delavca in kmeta s pospešenim delom za obnovo in prispevki prostovoljnega dela, ki so osnovno jamstvo za uspešno borbo za priključitev Julijske krajine k Jugoslaviji.

8. Izpolnjevanje obvez do organizacije Osvobodilne fronte, ki so bile dane na množičnih sestankih.

Takoj hočemo v Jugoslavijo

Dne 19. maja se je tov. Čebihin Franc iz Rodika 55 mudil v Lokvi v neki gostilni, to je onstran demarkacijske črte. Že takoj, ko je Čebihin stopil v gostilno, ga je eden izmed angleških vojakov začel zmerjati, zakaj nosi značko peterokrako zvezdo. Angleški vojak ga je surovo vrgel iz gostilne. Tovariš Čebihin je vzel svoje kolo ter hotel oditi proti domu. Takoj za njim pa je pritekel tudi omenjeni nasilnež, mu strgal kolo ter ga začel bresti in pretepati. Tovariš Čebihin se je ves okrvavljen zatekel v bližnjo hišo, kjer so mu dobri ljudje izprali rane in popravili kolo. Ta kratek dogodek, ki ni edini, jasno kaže, da nekateri fašistični elementi celo v uniformi angleških vojakov skušajo strahovati naše zavedno ljudstvo. Naše ljudstvo dobro ve, da bo temu konec, pravi konec takrat, ko bo Primorska priključena k Jugoslaviji, zato to priključitev tako neizprosno zahteva takoj.

(Nadaljevanje s 3. strani.)

Nadeli ime našega narodnega heroja J. P.-Vojka, postala udarna brigada. Zavedamo se, da tega ne bo lahko doseči, toda z delom hočemo pokazati, da si bomo to ime priborili.

Ob 11.45 je posebni vlak odpeljal s postojnskega kolodvora naše primorske mladince in mladinke proti mestu dela — Brčko-Banoviči.

Odšla je tako prva primorska mladinska delovna brigada J. P.-

Kobariški okraj dijakom

V naših gorah je bilo vedno mnogo razumevanja za razvoj slovenskega šolstva in za dijaško mladino. To razumevanje je tudi sedaj prišlo do polnega izraza ob organizaciji Dijaške matice, ki posebno dobro napreduje v kobariškem okraju. Doslej je v Dijaški matici kobariškega okraja 1 ustanovni, 19 podpornih, 199 rednih članov in 8 mladincev. Poleg 58.428 lir je kobariški okraj zbral še mnogo živil, med drugim 5629 kg krompirja, 362,50 kg fižola, 253,50 kg koruze, 36 kg masti itd. Kobariški okrajni odbor Dijaške matice pa še vedno nadaljuje z utrjevanjem in širjenjem Dijaške matice. Pričakujemo, da bodo tudi drugi okrajni odbori Dijaške matice, ki so v organizaciji na terenu zaostali, pohiteli z delom, da bo čimprej izvršena podrobna organizacija Dijaške matice po vsej deželi.

Zbirajmo za tiskovni sklad

Vojka, da pokaže pri delu, kot prejšnja borbena partizanska »Vojkova brigada«, ki je jurisala na sovražnika in ga deloma uničila, deloma pregnala iz naše Primorske, kako brezuspešni so vsi reakcionarni poizkusi, razbiti enotnost tega, v trdih borbah preizkušenega ljudstva Julijske Krajine in narodov, ki sestavljajo danes na Balkanu nekaj tako lepega, novega in svetlega, da se reakciji vsega sveta blešči od tega našega jasnega pogleda.

Pismo mladine Julijske Krajine maršalu Titu

Srečni smo, da pomagamo graditi novo Jugoslavijo, v kateri bomo jutri srečno živeli

Dragi naš voditelj — maršal Tito! Mladinska delovna brigada Janka Premrla-Vojka, ki šteje 293 mladincev in mladink Julijske krajine, je krenila na gradnjo proge Brčko-Banoviči. Naši očeti, matere in vse ljudstvo Julijske krajine, ki odločno zahteva, da se Slovensko Primorje s Trstom, Gorico in Istro priključi k svoji materi FLRJ, nas pošiljajo, da gradimo »mladinsko prog« in z njo novo Jugoslavijo, ki je edini porok srečne bodočnosti mladine in vsega ljudstva Julijske krajine.

Za svoje osvobodjenje in priključitev k Jugoslaviji je Julijska krajina dala v osvobodilni borbi 46.000 žrtv, toda s krvjo priborjene pravice nam danes nekateri nočejo priznati in nam hočejo vsiti krivične meje. Za nas ni življenja izven Titove Jugoslavije! Dragi maršal Tito! Srečni smo, ker lahko gremo graditi »mladinsko prog« in s tem pomagamo graditi novo Jugo-

slavijo, v kateri bomo jutri srečno živeli. Pred Teboj, maršal Tito, pred narodi Jugoslavije, pred svobodoljubnim ljudstvom Julijske krajine in pred mladimi graditelji »mladinske proge« obljublamo slovenski in italijanski mladinci delovne brigade Janko Premrla-Vojka, da bomo ostali in pomagali pri gradnji »mladinske proge« toliko časa, dokler ne bodo končane glavna dela, to je najmanj tri mesece.

Ko smo se poslavljali od svojih staršev in ljudstva Julijske krajine, smo obljubili, da bomo z delom dokazali naše odločne zahteve za priključitev k Jugoslaviji. To hočemo in bomo izpolnili, ker je delo v novi Jugoslaviji, dela na »mladinski progi« največja čast za slehernega mladince Julijske krajine.

Slovenski in italijanski mladinci in mladinke delovne brigade Janka Premrla-Vojka

Idrija je svečano proslavila Titov rojstni dan

OD TEDNA DO TEDNA

Brez nadaljnega pomeni izjava ministrice za zunanje zadeve Sovjetske zveze Molotova velik dobrinos k zdravi osvetlitvi pariške konference. V svojem izjavnem poročilu je Molotov predvsem naglasil, da je predpogoj uspešnega dela priprav za mednarodno mirovno konferenco točno izpolnjevanje sklepov moskovske konference. Pred mirovno konferenco je po njegovem mnenju treba doseči soglasje velikih zaveznikov, ker bi se drugače moralo vršiti ne ena mirovna, ampak več mirovnih konferenc. Kot rezultat dela pariške konference pa je smatrati v glavnem zaključitev priprav mirovnih pogodb z Romunijo, Madžarsko in Finsko, ako izvajamo gospodarske klavzule, ki še niso bile obravnavane. Tov. Molotov je tudi jasno podal mnenje glede trgovine in plovbe po Donavi, ki jo je večkrat načel Svet zunanjih ministrov, in dejal, da je vprašanje režima donavske plovbe predvsem stvar samih podonavskih držav in da sprito tega ni mogoče sklepati mirovnih pogodb brez teh držav. Nikakor ni pravilno, da bi si celo države izven podonavskega bazena lastile pravico, da diktirajo prizadetim državam svojo voljo in vsiljujejo tak podonavski režim, ki ne bi ustrezal interesom prizadetih držav.

Predvsem jasno pa je osvetlil vprašanje mirovne pogodbe z Italijo, kjer je prišlo do različnega gledanja na stvar glede številnih osnovnih vprašanj, kakor na primer vprašanja reparacij, vprašanje bivših italijanskih kolonij, italijansko-jugoslovanske meje in usode Trsta ter nekaterih drugih držav. Glede reparacij je med drugim dejal: To ni prvič, da se pri obravnavanju vprašanja reparacij najdemo pred položajem, da pristopajo predstavniki držav, ki niso izkusile sovražnikove invazije na svojem ozemlju, k temu vprašanju na drug način kakor Sovjetska zveza. To samo lahko služi kot nov dokaz za točnost ruskega govora: Siti lačnemu ne verjame. In v nadaljnjih izjavah je dejal: Ako nas ne bodo drugi ovrli, bosta Sovjetska zveza in Italija dosegli sporazum o reparacijah brez kakih posebnih težav.

Iste motnje so se pojavile pri vprašanju bivših italijanskih kolonij in bilo je očitno, da sta ameriška in britanska delegacija postopali na temelju predhodnega sporazuma, čeprav je to v nasprotju z zakonitimi interesi drugih držav.

Vprašanje italijansko-jugoslovanske meje, je dejal Molotov, je treba prav tako smatrati za enega izmed glavnih problemov pariške konference. Jugoslavijo je glede tega vprašanja podpirala samo sovjetska delegacija. Nihče ni ospiral upravičenosti jugoslovanskih zahtev do Julijske Krajine, nihče ni zagovarjal odločitve, ki je bila sprejeta po prvi svetovni vojni glede izročitve Julijske Krajine Italiji. Vsem je bilo jasno, da je to del nacionalnega ozemlja Jugoslavije in da na tem ozemlju prevladujejo Slovenci in Hrvatje. Vendar je Julijska Krajina na temelju predlogov ameriških, britanskih in francoskih strokovnjakov razcepjena na dva dela, vzhodni in zapadni. Skupno z zapadnim delom, ki v smislu francoskega načrta zavzema samo majhen del Julijske Krajine, naj bi se Trst, ki je glava vse Julijske Krajine, odtrgal od Julijske Krajine. Vendar pa Trsta kljub temu, da v njem prevladuje italijansko prebivalstvo, ni mogoče ločiti od Julijske Krajine, ne da bi se prizadeli važni nacionalni interesi Jugoslavije in da se ne bi resno škodovalo v gospodarskem smislu Trstu samemu.

Problem italijansko-jugoslovanske meje je ostal prav tako nerešen. Vendar pa je popolnoma jasno, da je vprašanje italijansko-jugoslovanske meje treba takoj rešiti v duhu ugoditve nacionalnim interesom našega skupnega zaveznika Jugoslavije.

Poleg tega je Molotov jasno pribil dejstvo, da Sovjetska zveza ne more podpirati težnj katere koli države, ki bi želela gospodarsko zaslužniti druge dežele. Prav tako je zavzel odklonilno stališče v vprašanju ustanovitve mirovne

komisije v Italiji, ki je v smislu ameriškega načrta predvidevana za dobo 18 mesecev po sklenitvi mirovne pogodbe. Sovjetska delegacija je bila mnenja, da bi bila postavitev take komisije z izvršno in sodno oblastjo podobna neki vrsti režima kapitulacije za Italijo, kar v nobenem pogledu ne bi bilo v soglasju z načelom državne suverenosti Italije. V obširnem razpravljanju je tudi jasno postavil vprašanje razorožitve in demilitarizacije Nemčije.

Med sklepnimi izjavami je Molotov povedal, da so se pokazali prvi rezultati na pariški konferenci v znamenju različnih gledanj na stvari. Pri vzhodnih državah, kjer je ležala glavna odgovornost na Sovjetski zvezi, so bile priprave za mirovno pogodbo v glavnem urejene, ostalo je samo nekaj spornih točk, ki pa jih ni nikakor pretiravati. Kar pa se tiče mirovne pogodbe z Italijo, za katero leži glavna odgovornost na Veliki Britaniji in Združenih državah, pa je ostalo nerešeno precejšnje število vprašanj. Pariška konferenca je istočasno pokazala, da zadevajo poskusi gotovih držav, da bi vsilile svojo voljo drugi državi, na priroden odpor. Vsekakor nobena zavezniška država, ki kaj da na svoj ugled, ne bo dovolila, da ji kaka druga država vsiljuje svojo voljo.

Končno je naglasil Molotov, da bo možno doseči sodelovanje in sporazume s pravim sodelovanjem, kar bo tudi rodilo pozitivne uspehe. In v sklepu je Molotov dejal, da bo Sovjetska zveza vedno branila zakonite interese svoje dežele in načela prijateljskega sodelovanja z drugimi demokratičnimi državami in nudila odpor imperialističnim reakcionarjem, koderkoli se bodo pojavili, ker je prepričana o pravilnosti svoje politike, ki ima za cilj, da brani stvar miru in napredka človeštva.

Vsekakor pa je še vedno osrednje vprašanje problem Julijske Krajine in v mednarodnem tisku ima velik pomen izjava Edvarda Kardelja dopisniku lista »La voce del popolo«, kjer je Kardelj predvsem naglasil, da Julijska Krajina ni dežela, o kateri bi se lahko sklepalo za zeleno mizo, ne da bi se upoštevala volja ljudstva.

Prav tako pa žanje priznanje delegacija Julijske Krajine in Trsta v Parizu, ki jo vodi naš znani bорец za svobodo Julijske Krajine tov. France Bevk. Ljudstvo Julijske Krajine zato tudi z resolucijami in pozdravnimi pismi spremlja svoje delegate v Parizu.

Maršal Jugoslavije Josip Broz-Tito je odpotoval na prijateljski obisk v Sovjetsko zvezo. Z njim je odpotovala še cela

vrsta vidnejših predstavnikov naše nove Jugoslavije. Ob priliki prihoda v Moskvo je maršal dal na letališču naslednjo izjavo: Veseli me, da morem tu v glavnem mestu velike Sovjetske zveze izročiti najtoplejšje pozdrave v imenu vlade FLRJ in jugoslovanskih narodov. Minilo je leto dni, odkar je bila sklenjena pogodba o prijateljstvu in sodelovanju med narodi Sovjetske zveze in narodi Jugoslavije. V teku tega leta je sodelovanje bilo ogromnega pomena za utrditve FLRJ. Narodi Jugoslavije so se v teku tega leta prepričali, da imajo v veliki Sovjetski zvezi najiskrenjšega prijatelja, največjega zaščitnika, ki jim pri mirni izgradnji pomaga prav tako, kakor jim je pomagal v času vojne.

In prav zaradi tega moram tu izraziti hvalečnost sovjetski vladi, veliki Sovjetski zvezi, narodom Sovjetske zveze za vse tisto, kar so od njih dobili narodi Jugoslavije.

Sovjetska zveza, velika zaščitnica demokratičnih narodov, je v razgovorih o prijateljskem sodelovanju med Sovjetsko zvezo in Poljsko, ki so jih imeli ministrski predsednik Sovjetske zveze Stalin in minister za zunanje zadeve Molotov in delegacija poljske vlade, med drugim tudi obljubila, da bo nudila poljski vladi finančno pomoč ter bo oskrbovala in opremila poljsko armado toliko časa, dokler si Poljska ne bo zgradila svoje lastne oboroževalne industrije. Tako daje Sovjetska zveza spet polno zaščito vladi demokratične Poljske, ki je bila v času pretekle vojne težko prizadeta od osvajačnega fašističnega imperializma.

V bratski Češkoslovaški so bile pred kratkim izvršene volitve, na katerih je zmagała z veliko večino Komunistična partija. S tem v zvezi je češkoslovaško časopisje pisalo: Politična zgodovina Češkoslovaške ne pozna politične stranke, ki bi dobila tako zaupanje ljudstva, kot Komunistična partija. Komunistična partija ni zmagała s pomočjo razne agitacije, ampak na temelju poštenega dela za združitve vseh ustvarjalnih sil naroda. Tako je tudi Češkoslovaška doživela svoje prve res svobodne volitve, ki so bile najbolj demokratične volitve, kar jih Češkoslovaška sploh pozna, saj je bila volivna pravica razširjena tudi na tiste, ki poprej niso nikdar glasovali, to je na mladino in vojake. Tudi sovražnikom narodne fronte je bila dana možnost, da izrazijo svoje mišljenje, in volitve so pokazale, da jih je malo in da z ljudstvom soglasja ogromna večina. Od celotnega števila volivcev je oddalo bele lističe le 0,32 odstotka, kar pomeni ogromno zmago nove demokratične Češkoslovaške.

V Bistriškem okraju so popravljali ceste

V tednu dela na cesti so se ga udeležile naše vasi, ki so v resnici delale z vso vnemo in elanom, za svojo in nas vseh korist. Skupno je delalo na cesti 297 delavcev, 54 delavk, bilo je 73 vozov, 5 kamijonov, napravili so 2756 delovnih ur v vrednosti 127.075 lir.

Pri vsem tem delu se je najbolj izkazala vas Jelšane, ki je sama dala 69 delavcev; napravili so 560 delovnih ur v vrednosti 18.160 lir. Opravili so sledeče delo: Popravili 24 m² škarp, očistili 4200 m bankine, 1000 m obcestnega jarka in očistili 52 deponirjev.

Skupnega dela pa je bilo opravljenega: 75 m poprave bankin, 10.500 metrov očiščenih bankin in obcestnih jarkov, 52 očiščenih deponirjev, 3 očiščeni mostovi, 42 m² poprave škarp, 103 m² se je posulo gramoza, 56 m² se je napravilo gramoza, 211 m² se je razpeljalo gramoza.

Vsi na Nanos

Na pobudo Zveze planinskih društev za Slovensko Primorje bo 9. in 10. junija na Nanosu planinsko-prosvetni tabor. V dopoldanskih urah 10. junija bo slovensko narodno gledališče iz Trsta uprizorilo vrh Nanosa »Desetega brata«. Naši pevski zbori pa bodo nastopili skupinsko in v posameznih enotah.

Ta dan, ko bo naše ljudstvo množično odhajalo na naš planinski kulturni tabor na Nanosu, ki bo obenem mogočna manifestacija ljudstva Julijske krajine za priključitev k Titovi Jugoslaviji, naj prosvetna društva ne prirejajo kulturno-prosvetnih ali plesnih prireditev, ampak naj razvijejo čim obširnejšo agitacijo in naj zainteresirajo slehernega člana, da se udeleži tega tabora. Prvič v svobodi bomo množično obiskali Nanos, ki je bil zatočišče tolikih naših borcev in junakov.

Izhodiščna točka za pot na Nanos je v Vipavi.

Naše ljudstvo obnavlja

Da je samoiniciativnost tudi v borbi za našo obnovo in našo gospodarsko neodvisnost nujno potrebna in koristna, bo čitatelj spoznal iz spodnjih vrstic. Šebrelje zelo lepa in prijazna vasica ležeča na 600 metrov visoki gorski planoti je bila pred dvema letoma skoraj vsa od strani hitlerjevskih SS oddelkov požgana. Bilo je obupno, a vendar niso klonili. Tako so v 75 dneh napravili štiri apnenice. Zadnja je dala 700 meter-skih stotov apna, katerega so razdelili med vse člane obnovitvene zadruge. Pa tudi najbolj pomoči potrebnih niso pozabili. V ta namen so člani KNOO od prostovoljnega dela odstopili 12 q apna in tovariš Pagon Franc pa je odstopil 10 meterskih stotov apna za vse tiste, ki se niso mogli zaradi starosti in boleznih udeležiti prostovoljnega dela pri apnenici.

Zavedajoč se smernic našega voditelja tovariša maršala Tita, ki ki nam jih je zadal na novega leta dan, smo njegov rojstni dan praznovali z delom. Tako smo pripravili za Stopnik 150 metrskih stotov apna v zameno za cement, ki jim bo služil za napravo strešnikov za požgane domove. Na ta način bodo člani obnovitvene zadruge prejeli mnogo ceneje strešnike, ker se bodo isti doma izdelovali, kar bo prihranjeno najmanj 30 odstotkov stroškov.

Na novo smo zopet postavili na pet gospodarskih poslopij vse ogrode. Tudi naše organizirane žene in mladina se zvesto udeležujejo pro-

stovoljnega dela. Tako se jih je na rojstni dan maršala Tita zbralo pred Navasarjem 33 po številu, ter so šli veselega in smehljajočega obraza na delo ter očistili veliko njivo vsega plevela v veliko zadovoljnost gospodarja, ki se je s tem prepričal, da je edino v slogi in bratstvu moč, na podlagi katere bomo premagali vse težave. Tudi mladina je v roku 14 dni napravila 450 prostovoljnih ur, kakor je bilo poročano na skupnem sestanku, ki se je vršil isti dan in katerega so se polnoštevilno, navzlic veliki oddaljenosti in celodnevem trudopolnem delu udeležili številni člani S. I. A. U. oziroma OF. Na sestanku so se proučevale razne okrožnice, na podlagi katerih so si nadeli nove naloge za svoje delo v bodočnosti.

Tudi v Grapi pri Stopniku so si v borbi za našo popolno gospodarsko neodvisnost zadali nalogo čimprej napraviti električno centralo, s katere močjo bodo razsvetljena poslopja pri Janezu v Grapi, v Vovšjem, na Vresnici ter pri Marjani v Grapi in na Pstoti. Na vprašanje, kdaj bo prvič zagorela električna luč, mi je izjavil tovariš Viktor iz Vovšja, da če ne bo kaj posebnih ovir bo v teku enega meseca zagorela elektrika v Grapi.

Iz tega poročila je jasno razvidno, da se kmečko delovno ljudstvo resno zanima za vse gospodarske in obnovitvene probleme naše vasi in naše dežele, vsled česar uživa naša skupna domovina velik ugled v vsem svetu.

Zbor volivcev v Idriji

Ponovno smo imeli zbor volivcev, na katerem se redno vsak mesec polagajo obračuni o delovanju Mestnega N. O. O. v minulem mesecu. Po političnem pregledu so podali referenti svoja poročila. Zanimivo je bilo poročilo prosvetnega referenta o napredku na kulturnem in prosvetnem polju. Poudaril je nujno potrebo po prosvetni dvorani, katere naj bi se napravila na ta način, da bi se nekoliko podaljšala telovadnica zraven tehnične šole. To delo ne bi bilo združeno z velikimi stroški, kajti ljudstvo bi pripomoglo s prostovoljnim delom, pa bi se na ta način omogočil neoviran razmah naše prosvete

ter naših gospodarskih zborovanj, kajti dvorana v mladinskem domu je pretesna.

Prehrana se je precej izboljšala, težave so nastale le zaradi mletja pšenice, ker nam primanjkuje mlinov, ki jih je okupator uničil ali poškodoval. Ker pa obnova dobro na preduje, smemo upati, da se bo tudi v tem oziru položaj izboljšal z obnovo porušjenih mlinov.

Ker je zdaj splošno tekmovalje tudi v štednji, se je Mestni N. O. O. reorganiziral na ta način, da se je združilo več odsekov v gospodarski odsek, tako se bo precej prihranilo na izdatkih.

O davku na poslovni promet

V Uradnem listu Poverjenjstva PNOO za Slovensko Primorje je izšla te dni Odredba o davku na poslovni promet. S to odredbo ni uvedena nikakoli nova davščina, temveč se na podlagi čl. 15. omenjene odredbe razveljavlja dosedanja taksa na poslovni promet, ki se je plačevala po tar. post. 61. Uredbe o pobiranju taks z dne 10. decembra 1945, št. 779. Odpravi se torej ta davek iz Uredbe o taksah in se uravna s posebnim odredbo, kar je v skladu s podobnimi predpisi, ki veljajo tudi v Jugoslaviji.

Z novo odredbo je točno določeno, koliko znaša ta davek, kdo ga je dolžan plačati, od česa se plačuje, način plačevanja in kdo je tega davka oproščen. Davek na poslovni promet znaša 4%, kakor dosedanja taksa na poslovni pro-

met, a osnova za plačevanje je vse, kar obveznik tega davka prejme od kupca na podlagi obavljenega prometa. Od osnove se odbijajo plačane takse in trošarine, ne smejo pa se odbijati postranski stroški (za transport, za vskladiščenje itd.).

Od prometa luksuznih predmetov se plača poleg navedenega odstotka (4%) še 20% od prodajne cene.

Kateri predmeti se smatrajo luksuzni, nam pove seznam luksuznih predmetov, ki je objavljen v istem Uradnem listu kakor sama Odredba o davku na poslovni promet.

Davčna obveznost nastane vsakokrat, ko se izvrši promet stvari ali pa promet osebne storitve.

Davčni zavezanec, ki je obenem prodajalec, ne sme kupcu posebej zaračunati prometnega davka.

Družbe, ki morajo javno polagati račune, družbe z omejenim jamstvom, industrijska in vsa ona podjetja, katerih letni promet znaša nad 1.500.000 lir, morajo voditi knjigo izvršenega prometa potom obrazcev, ki so navedeni v Odredbi in so poleg tega dolžni za prodano blago oziroma izvršeno storitev izdajati račune. Vsem ostalim obveznikom se bo davek na poslovni promet odmeril ob priliki odmere pridobnine po prometu, ki se ob tej priliki ugotovi.

Med predmeti, na katerih promet se ne plača prometni davek, so navedeni tudi UNRRA-ini proizvodi, kolikor jih UNRRA prodaja konzumentom po pooblaščenih podjetjih, ki plačujejo v tem primeru davek na poslovni promet od svoje provizije. Oproščeni so tudi kmetovalci od svojih osnovnih proizvodov vseh strok kmetijstva.

Opozarjajo se vsa industrijska podjetja, trgovci, zadrugi in obrtniki, da si nabavijo navedeni Uradni list in da se točno ravna po teh predpisih.

Jurij Erjavec, naš vzor

80 let stari Erjavec Jože iz Spodnje Idrije, ki je pri obnovi cest napravil 25 ur prostovoljnega dela.

Tudi v Makraški vasi smo si nadelali nalogo čimprej popraviti cesto, ki vodi od Marofa proti Razpotju. Zelo pridno se prostovoljnega dela udeležujejo članice in člani naših organizacij AFZ in ZMJK. Pa tudi naši stari možje se pridno udeležujejo prostovoljnega dela pri obnovi naših cest. — Pred vsem naj nam bo za vzgled 80 let stari tovariš Jurij Erjavec, rudniški upokojenec, ki je udarnik v pravem pomenu besede, kajti on je navzlic visoki starosti napravil pri cesti že 25 ur prostovoljnega dela. Ko smo ga vprašali, zakaj tudi on dela, nam je smehljajoče odvrnil, saj danes vse dela, zakaj tudi jaz ne bi delal, ako hočemo čimprej obnoviti našo od okupatorja uničeno domovino.

Ta stari mož naj bo vzgled vsem nam, posebno naši mladini, ki naj sledi delu udarnikov in našega prostovoljnega dela.

V krajevni ambulanti v Šempasu bo pričela s 1. junijem posloovati posvetovalnica za matere in otroke. Brezplačnega zdravniškega pregleda bodo deležne žene in dojenčki vsako sredo od 17. do 18. ure.

Kdor še ni poravnal naročnine, naj to stori čimprej!

Obroki živil za mesec junij

Za mesec junij 1946. leta so bodo delila potrošnikom Slovenskega Primorja »B« na živilske nakaznice naslednja živila:

- 1. Na osnovne živilske nakaznice:**
 - a) na vsak odrezek za kruh 375 gr kruha ali 300 gr moke, skupaj na vse odrezke 11.25 kg kruha ali 9 kg moke ali 10 kg žita;
 - b) na odrezke za zakuho št. 1—20 skupaj 2 kg koruzne moke;
 - c) na mesne odrezke 11a, 11b, 11c, 11d ali 31a, 31b, 31c, 31d na vsak odrezek po 150 gr svežega ali 250 gr konzerviranega mesa;
 - d) na odrezek za sladkor 150 gr sladkorja;
 - e) na vse odrezke za maščobo skupaj 250 gr maščob;
 - f) na odrezek za milo 150 gr mila (kolikor ga je na zalogi);
 - g) na odrezek za sol ali na odrezek 12 a ali 22 a 500 gramov soli.
- 2. Na dodatno nakaznico za dojenčke:**
 - a) na odrezek DOJ. 156 — 700 gr sladkorja;
 - b) na odrezek DOJ. 197 — 1500 gr ovsenih kosmičev;
 - c) na odrezek DOJ. 158 — 230 gr toaletnega mila.
- 3. Na dodatno nakaznico za otroke v drugem letu starosti:**
 - a) na odrezek OTR. 156 — 700 gr sladkorja;
 - b) na odrezek OTR. 166 — 1500 gr ovsenih kosmičev;
 - c) na odrezek OTR. 167 — 230 gr toaletnega mila;
 - d) na odrezek OTR. 168 — 200 gr čokolade.
- 4. Na dodatno nakaznico za otroke od 3. do 7. leta starosti:**
 - a) na odrezek OTR. 173 — 400 gr sladkorja;
 - b) na odrezek OTR. 174 — 150 gr toaletnega mila;
 - c) na odrezek OTR. 175 — 1000 gr ovsenih kosmičev.
- 5. Na dodatno nakaznico za noseče žene:**
 - a) na odrezek Nos. 1. — 700 gr sladkorja;
 - b) na odrezek Nos. 2. — 3000 gr ovsenih kosmičev;
 - c) na odrezek Nos. — 250 gr olja.
- 6. Na dodatno nakaznico za lahke delavce:**
 - a) na odrezek dodatek L. 35 — 4 kg krušne ali koruzne moke;

- b) na odrezek L. 36 — 2 kg koruzne moke;
 - c) na odrezek dodatek L. 37 — 1.30 kg mesnih konzerv ali sira;
 - d) na odrezek dodatek L. 38 — 250 gr maščob.
- 7. Na dodatno nakaznico za težke delavce:**
 - a) na odrezek dodatek T. 27 — 6 kg krušne ali koruzne moke;
 - b) na odrezek dodatek T. 28 — 2 kg koruzne moke;
 - c) na odrezek dodatek T. 29 — 500 gr maščob;
 - d) na odrezek dodatek T. 30 — 2.60 kg mesnih konzerv ali sira.
 - 9. Na dodatno nakaznico za gozdarje:**
 - a) na odrezek gozdar 43. — 15 kg koruzne moke;
 - b) na odrezek gozdar 44. — 1000 gr maščob;
 - c) na odrezek gozdar 45. — 300 gr soli;
 - d) na odrezek gozdar 46. — 2000 gr mesnih konzerv ali sira.

Vsi potrošniki so dolžni takoj prenotirati živilske nakaznice pri svoji zadrugi ali trgovcu. Zadrugi ali trgovci poročajo od predloženih nakaznic naročilnice ali prijavnice odrezke ter jih predložijo takoj ali najkasneje do 5. junija okrajnemu gospodarskemu odseku (trgovina in preskrba).

Prepovedano je trgovcem ali zadrugam izdajati hrano na že odrezane odrezke. Vsak potrošnik mora predložiti pri prevzemu hrane živilsko nakaznico, kjer se mu odvzame odrezek. Vsak potrošnik ali skupna družina je dolžna hraniti živilske nakaznice doma. Prepovedano je trgovcem ali zadrugam, da obdrže nakaznice.

Za krušno moko se smatra pšenična moka, mešana s 25% koruzne moke ali 10% soje, odnosno bela moka, mešana s 33% koruzne moke ali 15% soje. Vsi potrošniki, ki prejamejo namesto kruha moko ali pšenico, morajo prevzeti pripadajočo količino soje. V primeru, da potrošnik soje noče prevzeti, zgubi tudi ostale krušarice.

Za prejem dodatne nakaznice za gozdarje so upravičeni samo oni gozdni delavci, ki so stalno zaposleni pri načrtni proizvodnji lesa ali drv. Gozdarji, kateri prejamejo to nakaznico, niso upravičeni do prejema nakaznice za lahke ali težke delavce.

Razglas o delitvi sukanca

Zadrugam in trgovcem so bile po vseh okrajih razdeljene zadostne količine sukanca, tako da bodo lahko pokrite nujne potrebe prebivalstva. — Način razdeljevanja je naslednji:

a) Vsi družinski glavarji prejmejo na potrošniške izkaznice po eno vretence črne in eno vretence bele sukanca (vretence po 100 jardov). — Kupon, ki ima v potrošniški knjižici že zabeležen prejem teh količin sukanca, mora zadruga ali trgovec nadaljnjo prodajo odkloniti.

b) Krojaške zadrugi, lastniki krojaških in šiviljskih obrti prejmejo na individualna nakazila količine, ki odgovarjajo velikosti njih obrata in ki bodo lahko krile njih potrebe za dobo enega meseca.

Individualna nakazila izdajajo Okrajni in mestni NOO, gospodarski odseki, razdelki za trgovino in preskrbo. (Mestni NOO le v onih krajih, kjer ni sedeža Okrajnega NOO, na sedežih okrajnih NOO izdaja nakazila samo ta.)

Uredba o določanju in kontroli cen

Poverjenjstvo PNOO za Slovensko Primorje izdaja v sporazumu z Vojno upravo Jugoslovanske armade za Julijsko Krajino, Istro, Reko in Slovensko Primorje in po pooblastilu PNOO za Slovensko Primorje in Trst z dne 31. julija 1945 naslednjo

Uredbo o določanju in kontroli cen.

Čl. 1. Pri oddelku za trgovino in preskrbo Poverjenjstva PNOO za Slovensko Primorje se osnuje odsek za cene.

Čl. 2. Vsa industrijska in obrtna proizvodna podjetja ter vsi trgovci na debelo so pred oddajo blaga v promet dolžni predložiti kalkulacijo prodajnih cen v odobritev odseku za cene.

Vsi računi, ki jih izdajajo ta podjetja, morajo biti opremljeni s klavzulo o odobrenih cenah.

Klavzula mora vsebovati številko in datum odločbe, s katero so bile v fakturi navedene cene odobrene.

Račune mora podpisati odgovorni poslovodja ter jih morajo podjetja poslati istočasno z blagom.

Čl. 3.

Trgovci na drobno so dolžni sami s polno odgovornostjo izračunavati cene blaga, nabavljenega na podlagi faktur, opremljenih s klavzulo o odobrenih cenah in po navodilih, ki jih bo izdal odsek za cene. Po tako izračunanih cenah morajo dati javiti takoj v promet ter istočasno javiti prodajne cene Okrajnemu oziroma Mestnemu NOO. Tej prijavi morajo priložiti pregledno, skrajšano kalkulacijo in vse opravilne listine.

Za blago, namenjeno prodaji na drobno, ki je bilo nabavljeno po fakturah brez odobritvenih klavzul, se mora vložiti predhodna kalkulacija, prodajnih cen pri pristojnem Okrajnem oziroma Mestnem NOO. Tako blago se ne sme dati v promet, dokler pristojni NOO ne izda odločbe o ceni.

Čl. 4.

Določbe člena 3. ne veljajo v primerih, ko so cene v prodaji na drobno določene z uradnim cenikom ali z odločbo odseka za cene.

Čl. 5.

Vsi prodajalci na drobno morajo imeti v izlozkih in poslovnih prostorih vidno označene prodajne cene in izvešene odobrene cenike.

Čl. 6.

Za obrtne storitve določa cene odsek za cene z enotnimi ceniki.

Čl. 7.

Podrobne predpise o načinu kalkulacij, prijav cen in višini dovoljenega zaslužka bo izdal odsek za cene.

Čl. 8.

Prošnje za odobritev prodajnih cen in priloge ter prijave prodajnih cen v trgovini na drobno so taks proste, za rešitev je plačati takso na odločbo po tar. p. 7. uredbe o taksah.

Čl. 9.

Neupoštevanje in kršenje predpisov te uredbe ter prekrščenje oblastno določenih cen je kaznivo po uredbi o pobjanju nedopustne špekulacije in gospodarske sabotaže.

Čl. 10.

Ta uredba stopi v veljavo z dnem objave.

Ajdovščina, dne 25. maja 1946.

Načelnik oddelka za trgovino in preskrbo:

Bernot France s. r.

Tajnik Pov. PNOO:

Perovšek France s. r.

★

Šoferski izpiti

Kdor želi polagati šoferske izpite, naj vloži pismo prošnjo na Oddelek za notranjo upravo pri Pov. PNOO v Ajdovščini.

Prošnje se bodo sprejemale do 30. junija 1946.

Prošnja mora biti kolkovana s takso Lir 30.— in opremljena z naslednjimi prilogi:

1. rojstni list;
2. zdravniško spričevalo, iz katerega mora biti razvidno, da je prosilec telesno in duševno zdrav in sposoben za vožnjo z motornimi vozili;
3. navedeno spričevalo;
4. potrdilo o rednem bivališču.

Ko bo določen rok za polaganje šoferskih izpitov, bodo prosilci obveščeni potom objave v časopisu.

Oddelek za notranjo upravo pri PPNO

»Primorska borba« izhaja tedensko v Ajdovščini.

Urejuje Albreht Roman.

Batič Slavica iz Šempasa in Humar Pepca iz Šempasa sta bili s traktorji v povorki.

Na čelu povorke gredo mladenke v narodnih nošah. — Pogled na množico manifestantov v Tolminu.